

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Näkitriatloni kiireima aja tegi Andero Põllu (paremal). Foto: Kristel Kitsing

Festivalipäeva võttis kokku pidulik vähiõhtusöök koos kontserdiga. Foto: Ain Liiva

6. augustil peeti Lääne-Virumaal näkiuurimiskeskuses Wähja festivali, kus tutvustati eestimaist jõevähki – kes ta on, kuidas püüda, valmistada ja süüa. Festivali sisustas kohaliku toidu laat tegevustega kogu perele ning sündmuse võttis kokku pidulik vähiõhtusöök kontserdi saatel.

Vähipüügihooaeg Eestis kestab vaid augustikuu vältel ning selle harrastajatel peab olema ette näidata vähipüügiluba. Wähja festivali eesmärk on tuua vähisõbrad üle Eesti kokku ning edendada nii kogukondlikku kalapüügi- kui ka toidukultuuri.

„Kuigi vähi kohta on Eesti pärimuses rohkelt legende, on ta tänasel päeval meie toidulaual siiski üsna võõras tegelane,“ rääkis festivali eestvedaja ja vähipüügi entusiast Kaur Salus. „Vähki ei leidugi meie vetes rohkelt. Seda enam tahame tõsta teadlikkust, milliseid maitsevaid roogasid vähist teha saab ja kuidas toorainet austusväärselt lõpuni ära kasutada. Vähki ei peagi

Näkiuurimiskeskuses tähistati üürikest vähipüügihooaega Wähja festivaliga

olema palju. See on delikatess. Peaasi, et on hea ja õigesti tehtud,“ lisas Salus.

Festivalil astusid üles vähiuurijad Margo Unt ja Mati Kivistik, kes rääkisid lähemalt jõevähi populatsioonist, selle eripäradest, vähipüügi eetikast ja praktikast. Kohal oli ka keskkonnaameti esindus, kes tutvustas võõrliike. Samuti leidis aset vähinata valmistamise töötuba võrgumeistritelt Saarevõrk.

Maitseelamuse koja meistrid Tauno Laasik ja Triinu Akkermann viisid läbi vähiroogade õpituba. Kokad toimetasid läbi päeva festivali alal ja näitasid huvilistele, mida vähiga pihta hakata ja kuidas kasutada toorainet loovatel viisidel lakast sõrani.

Festivalimelu lõi kohaliku kauba laat. Lisaks kalarooegadele olid esindatud pagaritooted, küpsedised, juust, vein, kastmed ja vürtsid, värske köögivilja ja kartul, lihatooted jpm. Kaup kohalikele tegijatelt, mida poelettidele ei pruugi leida. Laadalt leidis ka senisest enam käsitöid – nahatöid, keraamikat, graafikat, puidust nikerdusi, sepiustusi, vähimõrde ja muud. Pere pisematele

oli avatud lasteala. Laadapäeva vedas muusik Mait Trink.

Wähja festivali meeleolukal triatlonil võttis tänavu mõotu üksteist meest. Kiireima aja-ga läbis raja Andero Põllu, teise koha võitles välja Sten Bauer ja kolmandaks jäi Janek Seidelberg. Osalejatel tuli näkineiu kuju kaassassides läbida vingerpussidega rada. Takistusid ning ülesandeid oli rajal mitu, sealhulgas kahlasid võistlejad mudas ja vees ning vahepeal tuli koguni elusa näkineiu valvsalt pilgu all pusle kokku panna.

Festivalipäeva võttis kokku pidulik seitsmekäiguline vähiõhtusöök koos kontserdiga. Õhtusöögiks seadis end Põltsamaa jõe äärde sisse restoran Rataskaevu 16, eesotsas peakokk Veiko Ojalaga. Muusikalise etteaste andsid duo Saara Pius ja Toomas Uibo, kes esitasid nii David Bowie, Tears for Fears, Joni Mitchelli hitte, kui ka Urmas Alenderi legendaarseid palu.

Tänavune Wähja festival leidis aset kolmandat korda. 2021. aastal pälvis ettevõtmine Väike-Maarja valla aasta teo tiitli.

Festivalil tutvustati eestimaist jõevähki – kes ta on, kuidas püüda, valmistada ja süüa. Foto: Ülle Jukk

Rakke päev kirjutas ajalukku vihmase peatüki

Kaheteistkümnnes Rakke päev on tänaseks ajalugu. Vaatamata keskpäeval meid tabanud vihmajärgsele oli päev tore ja õnnestunud eduliselt.

Suur tänu meie kultuurikandjatele ja rahvatantsijatele, kes oma etteaste just vihmaga pidid esitama.

Taevavesi ehmatas korra ka laadalised ära ja osad isegi pakkisid end minnekule. Vapramad pidasid aga vastu ja Lõotsavägilaste kontserdiks täitus peoplats jälle pealtvaatajatega. Isegi tantsupögnad olid kärmel tulema.

Suur tänu minu tublidele töomesilastele, kes enne ja pärast olid abis, et meie päev õnnestuks.

Oli tore näha, et sellel päeval leiavad kodukanti tee ka endised rakkelased.

Kohtume taas järgmisel aastal!

Rene Põllumaa

Rakke kultuurikeskuse juhataja

Lõotsavägilaste kontserdiks täitus peoplats jälle pealtvaatajatega. Fotod: Kristel Kitsing

Rakke päeval leiavad kodukanti tee ka endised rakkelased.

Nostalgia takso viis soovijad Rakke päevalt Wähja festivalile.

SEEKORD LEHES:

ANNA
BIOJÄÄTMELE
UUS VÕIMALUS

5

Emumäel avati
isevärki pood

6

LEIVAKUNINGAS
HELEN LILLEMETS:
„LEIVATEGU TULEB
ALUSTADA HEA TUJUGA“

7

Taidlejad ammutasid
rahvatantsust jõudu,
väge ja rõõmu

8

KÜLAD PIKEVEREST
EBAVERENI
PIDASID SUURT PIDU

9

SPORDISUVI

11-13

Kodukohvikute päev

12-14

Loe internetis
www.v-maarja.ee

Vallavanema kuu

Hea lugeja. Kui meie muusikakooli direktor Vallo Taar kutsub noori sisseastumiskatsetele Väike-Maarja muusikakooli, siis muusikat meie ümber leidub igal sammul. Olgu need kontserdid Väike-Maarja ning Simuna kirikutes, Rakke päeval, Wähja festivalil või hoopis sellised mõnused loodushääled, kus rohutirtsude viulite improvisatsioonid sind koduõuel saadavad.

Juuli on möödas. Tõesti? Ei märganud. Maakonnaleht Virumaa Teataja kajastas juulikuus, et Väike-Maarja vallavalitsus alustas kollektiivpuhkust ja siis oli leheuudiseks, et vallavalitsus alustas tööd. Osaliselt nii ongi. Oleme nüüd juba aastaid olnud ki kahenädalasel kollektiivpuhkusel, sest see võimaldab rohkem puhkusele mõelda kui üksteist tööl asendades (asendusperiood on ju kõigil ka). Samas on tegevusi, mida ei saa edasi lükata ning kuna mulle meeldib oma kodus puhata, siis nn SOS olukorras saab vallavalitsuse esindaja vähemalt telefoni-ga kätte. Tuleb ju ikka meie elanikel muresid: olgu need sotsiaalsed teemad või lihtsalt nõu küsimine oma tegevuste paremaks planeerimiseks, mis on seotud kohaliku omavalitsuse toetuste või lepingutega. Seni olme hakkama saanud. Tänan mõistmast!

Väike-Maarja vallas võib juulikuud pidada spordikuuks. Emumäe jooks, Väike-Maarja alevikus saja korviga *disc golfi* maraton, Pandivere rattasõit, Ebavere Kange triatlon, Rakke rattamaraton või ka maleturniir Emumäe et-tur tõestavad, et meil on väärikas koguses mõnusaid spordivõistluste eesvedajaid ja korraldajaid, kelle abil saame nautida rõõmu liikumisest. Mõnele osalejale on tähtis võit, paljudele aga hoopis olulisem hästi ettevalmistatud raja läbimine, hea seltskond ja võistlusmelu iseenesest. Tore kui Sa leiad võimaluse ise koos laste ja sõpradega üritustest osa võtta ning finišijoonel naer-tada. Suur tänu tublidele korraldajatele ja toetajatele! Olin võtnud üheks selle aasta eesmärgiks, lisaks kodustele jõukatsumistele, osaleda senioride kergejõustiku maailmameistrivõistlustel, sest need toodi peaaegu koju kät-te – Soome Tampereesse. Osalesin vanuseklassis 50–55 odaviskes, kus sain kaheksanda koha. Eesmärk finaali jõuda sai täidetud ja jäin rahule. Huumori-ga saan öelda, et tegemist on tõenäoliselt Soome rahvuslaga, kuna finaalis võistlesin kuue soomlase ja ühe odaviskajaga Tšiilist (registreeritud oli kokku 23, kohale jõudis minu vanuseklassis 14 sportlast). Senioride MM-il on väga täpsed reeglid. Näiteks registreerida on vaja juba vähemalt kaks kuud ette, kogunemiskohal peavad kõik olema täpselt õigel kellaajal ning võistlusel tuleb kanda esindatava riigi sümbolikat. Eesti koondise esindajalt sain teada, et täpsem kontroll oli nende võistlejate üle, kellel oli vene nimi, sest Ukraina sõja tõttu venelasi võistlustele ei lubatud.

Väike-Maarja vallavalitsusel oli vaja augusti vallavolikogule koostada koduvalla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2023–2026 eelnõu. Elame ajal, kus muutused on niivõrd kiired, et pikemaajaline planeerimine võib mitmete muutujate võrrandi puhul (ja arengukava seda kindlasti on) olla üpriski keeruline. Arengukava koos eelarvestrateegiaga on alus iga-aastase vallaeelarve prioriteetide määramisel ehk pärast vallavolikogu poolt arengukava ning eelarvestrateegia kinnitamist koostab vallavalitus selle alusel juba täpsema järgmise aasta eelarve. Väike-Maarja valla arengukava eelnõus on püstitatud eesmärkideks valla tulubaasi stabiilsus ning finantsiline iseseisvus. Olulisel kohal on avalike hoonete energiatõhususe suurendamine ning selleks vajalike investeeringute kavandamine. Suuremateks investeeringuobjektideks on kavandatud Rakke uue lasteaiahoone projekteerimine ja ehitamine, Väike-Maarja lasteaiahoone rekonstrueerimine ja energiatõhususe tõstmine, erinevad tööd Väike-Maarja gümnaasiumis, noortekeskusele uute ruumide projekteerimine ja ehitamine Rakkes ning Simuna haridus- ja kogukonnakeskuse väljaarendamine ning investeeringud teedesse. Nii nagu iga perekonna jaoks, on ka omavalitsuse jaoks 22,7% inflatsioonimääral „valu-s“ mõju. Omavalitsuse iga-aastases eelarves moodustavad majanduskulud u 3,3 miljonit ning matemaatiliselt 20% tõusu tähendab lisakulusid 660 000 eurot. Kahjuks tulude pool sellises tempos ei kasva ning sellepärast ongi vaja vaadata üle majanduskulusid. Kindlasti omab Väike-Maarja valla jaoks olulist mõju (seda nii tulu kui kulu poole) Väike-Maarja õppekeskuse homne päev. Nüüd, 1. augustil lõppes avalik eelläbirääkimistega enampakkumine Väi-ke-Maarja õppekeskuse ostmiseks, kus Väike-Maarja vallavalitsusele laekus üks pakkumus (OÜ Emekan Invest). Selle tegijal tuli esitada ka ideekavand hoones planeeritavate tegevuste kohta. Ettevõtja esindajad tõid välja, et olulisel kohal on nn hõbemajandusvaldkond, esimese prioriteedina hoolde-koduteenuse pakkumine, kuid lisaks ka lihtsam sotsiaalelamispinna teenus ja ka võimalusel ööbimiskohad turistidele. Planeeritud töötajate arvuku on kavandatud ligikaudu 30 inimest ja esialgselt investeeringuks hoonesse 1,1 miljonit eurot. Läbirääkimiste kõige keerulisem punkt sisaldab kinnistu täp-seid piire. Kuna hetkel asub õppekeskus kahel kinnistul, siis on vaja teostada ümberkruntimine ja uue kinnistu moodustamine. Lisaks vajab omavalitsus kindlust nii õpilaskodu teenuse kui ka lasketiiru võimaluste jätkuva kasu-tamise kohta. Hoone asub Väike-Maarja aleviku keskel ning avaliku ruumi projekti abil on korrastatud selleni viivad ligipääsud. Loodan, et pärast eel-läbirääkimiste lõppu jõuame mõlemat osapoolt (omavalitsust ja ettevõtjat) rahuldavate müügitingimuste kokkuleppimiseni. Selle peab heaks kiitma ka Väike-Maarja vallavolikogu, et siis väärikale hoonele uus ja vastutustundlik omanik saada.

Suvi veel kestab. Sul oli ja on võimalus osa saada meie kirevast sündmus-te kalendrist, heakorrastada oma koduaeda, puhata ja lihtsalt veeta aega oma lähedastega. Taasiseseisvumispäeval, 20. augustil, külasta meie vallas avatud kodukohvikuid ning naudi maitseelamusi. Vaimu ja väge!

Indrek Kesküla
vallavanem

Vallavalitsuses

01.06.2022

AVALIKU ÜRITUSE LUBA

• lubada Väike-Maarja Spordikeskusel korraldada „Pandivere rattasõit 2022“ 24.07.2022.

TÄNAVA SULGEMINE

• seoses Pandivere rattasõidu toimu-misega otsustati sulgeda 24.07.2022 kell 14.00 kuni kell 16.00 liikuseks Väi-ke-Maarja alevikus ja Ebavere külas Nur-me tänav;
• seoses Pandivere päeva toimumi-sega sulgeda 04.06.2022 kell 7.00 kuni kell 16.00 sõidukitega liiklemiseks Väi-ke-Maarja alevikus Tamme tänav Pika tänav ja Tamme tänav 2a sissesõidutee vahelisel lõigul.

TEEDEINVESTEERINGUTE KAVA MUUTMINE

Vallavalitsus võttis info teadmiseks ja suunas muudatused volikogu majandus-komisjonile.

HANKE TULEMUSE KINNITAMINE, KIIRUSTABLOODE PAIGALDAMINE

• kinnitati hankes „Kiirustabloo pai-galdamine Väike-Maarja vallas“ edukaks Teede Tehnokeskus AS pakkumus mak-sumusega 6270 eurot ilma käibemaksuta. Ühe talloo paigaldamise maksumus 3135 eurot.

KATASTRÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

• määrati Müüriku külas asuva Kuldno-ka katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste ko-ha-aadressid ja sihtotstarbed: Kuldnoka, sihtotstarbega elamumaa ja Tihase, siht-otstarbega elamumaa.

PUURKAEVU ASUKOHA KOOSKÖLASTAMINE

• nõustuti majandus- ja joogivee tar-beks puurkaevu rajamisega Rastla külla Oblika kinnistule.

HANKE TULEMUSE KINNITAMINE, HOOLDEKODU ATS

• kinnitati hanke „Väike-Maarja hool-dekodu ATS süsteemi projekteerimine“ edukaks pakkujaks AS Salaluz pakkumus maksumusega 1440 eurot koos käibe-maksuga.

RAIELOA ANDMINE

• nõustuti Simuna alevikus Katsejaama tee 10 kinnistul ühe pärna ja kolme vahtra maha võtmisega.

HAP ARUANDE HEAKSKIITMINE

• kiideti heaks Määri külas Vaarika kin-nistu veesüsteemi arendamise projekti aruanne;
• kinnitati projekti kogumaksumuseks 3689,34 eurot, millest 2516 eurot on toetus ja 1173,34 eurot on projekti oma-finantseering.

PROJEKTITOETUSE ERALDAMINE

• eraldati spordiklubi Rakke projektile „Raideri soetamine Rakke spordiobjekti-dele“ projektitoetust summas 377,91 eu-rot.

VALLAVARA KASUTUSSE ANDMINE

• otsustati anda Ekke Võhandule üürile Tehno tn 11 Väike-Maarja alevikus asuv hoone üldpinnaga 444,6 m² tähtajaga 01.05.–31.07.2022;
• määrati üüri suuruseks 500 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

ELURUUMI ÜÜRILEPINGU PIKENDAMISEST KEELDUMINE

• otsustati mitte pikendada taotlejaga Rakke alevikus asuva eluruumi üürilepin-gut.

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

• pikendati kahe taotleja sotsiaalkorteri üürilepinguid Väike-Maarja ja Rakke ale-vikes tähtajaga 30.06.2023;
• määrati üüri suuruseks vastavalt 50 eurot ja 30 eurot, millele lisanduvad kõr-valkulud.

08.06.2022

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MÄÄRAMINE

• määrati projekteerimistingimused: osatühingule Simuna Ivax päikesepargi ehitusprojekti koostamiseks Äntu külas, Kalakasvatuse kinnistule; Suvila Capital OÜ-le üksikelamute ja kuni kahe abihoo-ne projekteerimiseks Pandivere külas, Mõisa ja Mõisapargi kinnistutele.

ÕPILASTE TUNNUSTAMINE

• tunnustati haridustoetusega: põhi-kooli kiitusega lõpetamise eest Kati-Ly Randviiri (100 eurot) ja gümnaasiumi hõbemedaliga lõpetamise eest Kristina Kaasikut (150 eurot).

KORRALDATUD JÄÄTMEVOGA PERIOODILINE LIITUMINE

• nõustuti suveperioodiks 1. maist kuni 31. oktoobrini korraldatud jäätmeveo perioodilise liitumisega kahel kinnistul, kuna kinnistutel ei elata aastaringself.

KATASTRÜKSUSTE OMANDAMINE

• otsustati omandada kinnistu koossei-su kuuluv transpordimaa katastriüksus: Müüriku küla, Triigi kergtee T5 (sihtots-tarve transpordimaa, pindala 43 m²) hin-naga 4224,82 €/ha, summas 18,17 eurot ja Triigi kergtee T2 (sihtotstarve transpor-dimaa, pindala 452 m²) hinnaga 2442,82 €/ha, summas 190,96 eurot.

KORTERIOMANDI SEADMISE ALGATAMINE, EHITISTELE TEENINDUSMAA MÄÄRAMINE JA MAA MAKSUSTAMISHINNA KINNITAMINE

• otsustati algatada Kärü külas Met-satuka katastriüksusel korteriomandi seadmine;
• määrati korteriomandi seadmise ees-märgil katastriüksusel asuvate ehitiste (elamu, kuur ja laut) teenindamiseks va-jaliku maa ligikaudseks pindalaks 6561 m² ning piirid vastavalt asendiplaanile;
• kinnitati maa maksustamishinnaks 550 € vastavalt maksustamishinna mää-ramise aktile.

EHITISTELE TEENINDUSMAA MÄÄRAMINE JA HOONESTUSÕIGUSE SEADMISE EELTOIMINGUD

• määrati Kiltsi alevikus Kalda tn 10 asu-vate ehitiste (elamu ja kõrvahooned) tee-nindamiseks vajaliku maa ligikaudseks pindalaks 2788 m² ning piirid vastavalt asendiplaanile;
• nõustuti katastriüksuse riigi oman-disse jätmisega hoonestusõiguse sead-mise eesmärgil maaüksusel asuvate ehi-tiste ½ mõttelises osas omaniku kasuks;
• kinnitati maa maksustamishinnaks 580 eurot vastavalt maa maksustamis-hinna aktile;
• määrati ehitiste eeldatavaks püsi-misajaks 30 aastat.

KATASTRÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

• määrati Raekülas asuvate Meierei katastriüksuse ja Farmi katastriüksuse piiride muutmise tulemusena moodus-tatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Meierei ja Farmi, siht-otstarbega tootmismaa;
• määrati Müüriku külas asuva Kruu-samäe katastriüksuse jagamise tulemu-sena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Kruusa-mäe ja Kruusapõllu, sihtotstarbega maa-tulundusmaa.

SOTSIAALTOETUSE ERALDAMINE

• nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse eraldamisega valla eelarve vahenditest: kuuale taotlejale kokku summas 3843 eu-rot ja kahele taotlejale võlanõustamistee-nuse kompenseerimiseks MTÜ Pesapuu esitatud arvete alusel.

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

• kinnitati sotsiaalkorteriks Vao külas asuv eluruum (üldpind 41,2 m²);
• eraldati kahele taotlejale sotsiaalkor-ter.

ARENGUKAVA JA EELARVESTRAATEGIA KOOSTAMISE KORD, MÄÄRUSE EELNÕU VOLIKOGULE

• edastati määruse eelnõu „Arenguka-va ja eelarvestrateegia koostamise kord“ volikogule.

VALLAVARA ENAMPAKKUMISE TULEMUSE KINNITAMINE

• kinnitati kinnistu Liiduri tn 1, Kiltsi alevik enampakkumise võitjaks osta.ee keskkonnas hinnaga 12 999 eurot osa-ühing IM Ehituse Grupp.

AVALIKU ÜRITUSE LUBA

• otsustati lubada FreeStart matka- ja spordiklubil korraldada 18.06.2022 avalik üritus „Põltsamaa 9. jõemaraton“ alguse-ga Ao paisjärve kaldal.

JÄÄTMEHOOLDUSEESKIRJA MUUTMINE, MÄÄRUSE EELNÕU VOLIKOGULE

• edastada määruse eelnõu „Väi-ke-Maarja vallavolikogu 29.10.2020 mää-ruse nr 15 „Väike-Maarja valla jäätme-hoolduseeskiri“ muutmine“ volikogule.

PAKKUMISE EDUKAKS TUNNISTAMINE

• kinnitati edukaks Rajameister OÜ pakkumus Rakke kultuurikeskuse teede ja platside ehitamiseks summas 16 700 eurot (käibemaksuta).

13.06.2022

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati ehitusluba Hans Kruusamä-gile päikesepargi rajamiseks asukohaga Kalakasvatuse Äntu küla.

15.06.2022

PROJEKTITOETUSE ERALDAMINE

• eraldati Kärü küla seltsi projektile „Kärü seltsimaja katuse harjaplekkide vahetus“ projektitoetust summas 207 eurot;
• eraldati Väike-Maarja valla rahvaspor-diklubi projektile „Ebavere madalseiklus-raja loomine“ projektitoetust summas 11 512,80 eurot.

SIHTOTSTARBELISE TEGEVUSTOETUSE ERALDAMINE

• eraldati Väike-Maarja valla rahvaspor-dikluble sihtotstarbelist toetust põhivara soetamiseks summas 19 188 eurot.

VÄIKE-MAARJA SPORDIHOONE HINNAKIRJA MUUTMINE

• lükati päevakorrapunkti arutelu edasi järgmise istungi päevakorda.

ÕPILASTE TUNNUSTAMINE RAHALISE HARIDUSTOETUSEGA

• tunnustati haridustoetusega põhi-kooli kiitusega lõpetamise eest Janet-te Mattisenit summas 100 eurot.

HUVITEGEVUSE ÕPPURI TOETUSE MÄÄRAMINE

• otsustati kompenseerida kahe lapse osalemine MTÜ Salutem huvitegevuse programmis „Hobusega sõbraks“ arvates 01.03.2022 teenuse pakkuja arvete alusel kuni 40 eurot kuus ühe lapse kohta.

HUVIHARIDUSE JA HUVITEGEVUSE TEENUSE PAKKUJA TOETAMINE

• määrati huvihariduse ja huvitege-vuse toetus summas 3000 eurot: RK Ebavere suusaklubile, perioodiks 01.01. – 31.12.2022 ja Väike-Maarja valla rahvas-pordiklubi maadlustrennile, perioodiks 01.07.–31.12.2022.

ELURUUMI ÜÜRILEPINGU PIKENDAMINE

• otsustati pikendada eluruumi üü-rilepingut Rakke alevikus tähtajaga 31.07.2022;
• määrati üüri suuruseks 45 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

VÄIKE-MAARJA LASTEAI A PARKLA LAIENDAMINE JA EBAVERE LAULULAVA TEE ASFALTEERIMINE

• kinnitati hankes „Väike-Maarja laste-aia parkla laiendamine ja Ebavere laulula-va tee asfalteerimine“ edukaks Atemo OÜ pakkumus maksumusega 19 745 eurot.

TRAKTORI JA HAAKERIISTADE OSTMINE

• kinnitati hankes „Traktori ja haake-riistade ostmine“ edukaks aktsiaselts Stokker pakkumus maksumusega 59 010 eurot.

HANKE TULEMUSTE KINNITAMINE, SÜLEARVUTID 2022

• kinnitati hanke „Sülearvutid Väi-ke-Maarja valla asutustele 2022“ edukaks pakkujaks Oixio AS pakkumus maksumu-sega 18 121, 32 eurot käibemaksuga.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MÄÄRAMINE

• määrati projekteerimistingimused ühepereelamu projekteerimiseks Rakke alevikus Lõuna kinnistule.

HOOLDAJA MÄÄRAMINE JA HOOLDAJATOETUSE MAKSIMINE

• otsustati määrata isikule hooldaja ja maksta hooldajatoetust 50 eurot kuus perioodil 01.07.2022–02.06.2027.

SOTSIAALTEENUSE KOMPENSEERIMINE

• otsustati tasuda kahe lapse suvelaagri osalustasu kokku summas 400 eurot vas-tavalt Porkuni kooli esitatud arvetele.

SOTSIAALTOETUSE ERALDAMINE

• nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega valla eelarve vahenditest viiele taotlejale kokku summas 9700 eurot.

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

• otsustati pikendada sotsiaalkorterite üürilepinguid kahe taotlejaga.

HAJAASUSTUSE PROGRAMMI TOETUSE TAOTLUSTE RAHULDAMINE

2022 hajaasustuse programmi hinna-tud projektide kogumaht Väike-Maar-ja vallas on 228 771 eurot. Hajaasustuse programmist toetuse saamiseks esitati 42 taotlust, kõik taotlused tunnistati vas-tavaks ja positiivse hindamistulemuse sai 21 taotlust, kuid lähtuvalt 2022 aasta hajaasustuse programmi toetussumma-de eraldamise otsustest saab vallava-litus toetuse määrata pingerea alusel 16 esimesele projektitaotlusele. Valla-valitsuse taotluste hindamise komisjon hindas taotlusi EAS-i koostatud juhendi kohaselt, täites vastava hindamistabe-li ning võttes arvesse kriteeriume: in-vesteeringu vajalikkus ning tegevuste ja kulude põhjendatus, kuni 18-aastase (k.a) leibkonnaliikmete arv ning kohaliku omavalitsuse poolt eelistatud sihtrühma-desse kuuluvate leibkonnaliikmete arv,

ELANIKE ARV VÄIKE-MAARJA VALLAS 2022. AASTA 28. JUULIL – 5695.

investeeringumaksumus kasusaaja kohta, leibkonna jaoks laheneva kitsaskoha olulisus (lähitudes mh omavalitsuse seatud programmist toetatavate valdkondade prioriteetsusest). Hindamise alusel tegi komisjon ettepaneku projektide rahastamiseks või mitterahastamiseks. Taotlusi hinnati riigihalduse ministri määruse „Hajaasustuse programm“ sätestatud kriteeriume järgides.

- rahastati 16 projekti taotlused ja otsustati sõlmida taotlejatega toetuslepingud pärast tingimuste täitmist, hiljemalt 15.08.2022.

HAP TAOTLUSTE RAHULDAMATA JÄTMINE

- otsustati jätta rahuldamata viis hajaasustuse programmi esitatud toetuse-taotlust.

KÕIGI PAKKUMUSTE TAGASILÜKKAMINE

Vallavalitsuse 27.04.2022 korraldusega nr 285 kuulutati välja riigihange „Rakke Faehlmanni tee 27a parkimisala rajamine“. Pakkumuse esitasid 11 pakkujat. Soodsaim pakkumus oli 85 116,04 eurot käibemaksuta (102 139,25 eurot käibemaksuga). Väike-Maarja valla 2022. aasta eelarves ja hankeplaanis on nime-tatud tegevuseks planeeritud 75 000 eurot käibemaksuga. Soodsaim pakkumus on planeeritud eelarvest ligikaudu 30% kallim. Riigihangete seaduse (RHS) § 116 lg 1 punkt 1 sätestab, et hankija võib teha põhjendatud kirjaliku otsuse kõigi pak-kumuste tagasilükkamise kohta, kui kõigi pakkumuste maksumused ületavad han-kelepingu eeldatavat maksumust.

- otsustati tagasi lükata kõik riigihankes „Rakke Faehlmanni tee 27a parkimisala rajamine“ esitatud pakkumused.

VALLAVARA ENAMPAKKUMISE TULEMUSE KINNITAMINE

- kinnitati kinnistu Uus tn 10 Kiltsi enampakkumise võitjaks osta.ee kesk-konnas hinnaga 4600 eurot Kinnisvara-maaklerid OÜ.

22.06.2022 PUURKAEVU ASUKOHA KOOSKÕLASTAMINE

- nõustuti kümne puurkaevu rajamise asukohaga.

KESKKONNALOALE ARVAMUSE ANDMINE

- nõustuti osäühing Pandivere vesi keskkonnaloa muutmise taotlusega;
- nõustuti Nordkalk AS keskkonnaloa taotlusega.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE PÄIKESEPARGI RAJAMISEKS

- väljastati ehitusluba Edites OÜ-le päi-kesepargi rajamiseks asukohaga Tammi-ku küla.

VÄIKE-MAARJA SPORDIHOONE HINNAKIRJA MUUTMINE

- kehtestati alates 01.08.2022 Väi-ke-Maarja spordihoone teenuste hinna-kiri.

SUNDVALDUSE SEADMINE

- otsustati seada avalikes huvides Elektrilevi OÜ kasuks kolmele vallale kuuluvale kinnistule sundvaldus.

AVALIKU ÜRITUSE LUBA

- otsustati lubada Sirle Sillastel kor-raldada 23.07.2022 kell 09.00–15.00 Pikk tn 3, Väike-Maarja alevikus avalik üritus „Väike-Maarja suvelaht“.

VALLAVARA KASUTUSSE ANDMINE

- otsustati anda Väike-Maarja tervi-sekeskus OÜ-le üürile Pikk tn 8 Väi-ke-Maarja alevikus asuvad ruumid nr 17, 18, 19 ja ühiskasutusse olevad ruumid nr 9, 26, 31,32, 33 ning Simuna tee 10 Rakke alevikus asuvad ruumid 30, 31, 32, 33, 34, 35;
- otsustati sõlmida üürileping perioo-diks 01.06.2022 – 31.05.2023;
- määrata üüri suuruseks 1500 eurot kuus.

EELLÄBIRÄÄKIMISTEGA PAKKUMISE KORRALDAMINE JA LÄBIVIIMISE KOMISJONI MOODUSTAMINE, PIKK TN 1A VÄIKE-MAARJA

- kuulutati välja eelläbirääkimistega pakkumine Väike-Maarja õppekeskuse hoone võõrandamiseks.

ÜÜRI SUURUSE MUUTMINE

- määrati alates 01.07.2022 AS Karell kiirabi kasutuses olevate ruumide üüri suuruseks 350 eurot kuus.

29.06.2022 KATASTRÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

- määrati Vorsti külas asuva Albi katastrüksuse jagamise tulemusena moodus-

tatavate katastrüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Albi ja Albinurga, sihtotstarbega maatulundusmaa;

- määrata Ebavere külas asuva Kada-piku katastrüksuse jagamise tulemuse-na moodustatavate katastrüksuste ko-ha-aadressid ja sihtotstarbed: Kadapiku ja Kadaste, sihtotstarbega maatulundus-maa;
- määrati Liivakülas asuva Kõlu jagami-se tulemusena moodustatavate katastri-üksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Kõlu ja Kõlumetsa, sihtotstarbega maa-tulundusmaa;
- määrati Raigu külas asuva Raja katastr-üksuse jagamise tulemusena moodus-tatavate katastrüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Raja ja Rajametsa, sihtotstarbega maatulundusmaa;
- määrati Raigu külas asuva Rajasalu katastrüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastrüksuste ko-ha-aadressid ja sihtotstarbed: Rajasalu ja Rajanurga, sihtotstarbega maatulundus-maa;
- määrati Aburi külas asuvate Lagedi katastrüksuse, Uuetoa katastrüksuse ja Nurga katastrüksuse ümberkruntimise tulemusena moodustatavate katastrükk-suste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Lagedi ja Nurga, sihtotstarbega maatu-lundusmaa;
- määrati Liivakülas asuva Vaheliku katastrüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastrüksuste ko-ha-aadressid ja sihtotstarbed: Vaheliku ja Kanala, sihtotstarbega maatulundusmaa.

PEREMEHEHU EHITISE HÕIVAMINE, AAVERE – OTSUSE EELNÕU VOLIKOGULE

- edastati otsuse eelnõu „Peremehetu ehitise hõivamine, Aavere“ volikogule.

MAA OSTUEESÕIGUSEGA ERASTAMISE MENETLUSE LÕPETAMISE JA EHITISE KÕRVALDAMISEKS TÄHTAJA MÄÄRAMINE, UTE

- otsustati lõpetada Raekülas Ute ka-tastrüksusel asuva lauda juurde maa os-tueesõigusega erastamise menetlus;
- määrati Ute katastrüksusel asuva ehi-tise kõrvaldamise tähtajaks 28.08.2022.

KATASTRÜKSUSE OMANDAMINE, TRIIGI KERGETEE T4

- otsustati omandada kinnistu koossei-su kuuluv transpordimaa katastrüksus, asukohaga Müüriku küla, Triigi kergtee T4 (pindala 923 m²), hinnaga 389,95 eu-rot.

ÕPILASE TUNNUSTAMINE HARIDUSTOETUSEGA

- tunnustati haridustoetusega (150 eu-rot) Jõgevamaa gümnaasiumi hõbeme-daliga lõpetamise eest Jonete Visnapuud.

AVALIKU ÜRITUSE LUBA

- lubada 02.07.2022 mittetulundus-ühingul Keila Mets korraldada avalik üri-tus „Kettamaraton Väike–Maarjas“.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MÄÄRAMINE

- määrati projekteerimistingimused Radaan OÜ-le üksikelamu ja abihoone-te projekteerimiseks Möisamaa külla Silo kinnistule.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE, VAATETORN

- väljastati ehitusluba osäühingule ar-hitektbüroo Allan Strus vaatetorni raja-miseks Nõmmkülla Nõmmekünka kin-nistule.

ÄRIRUUMI ÜÜRILEPINGU MUUTMINE, V-M APTEEK OÜ

- määrati alates 01.07.2022 V-M apteek OÜ kasutuses olevate ruumide üüri suu-ruseks 210 eurot kuus.

VALLAVARA ENAMPAKKUMISE TULEMUSE KINNITAMINE, MAZ 5551

- kinnitati MAZ 5551 korduva enampak-kumise võitjaks osta.ee keskkonnas, hin-naga 1900 eurot, Jakoch Agro OÜ.

ELUASEME KOHANDAMISE TAOTLUSE RAHULDAMATA JÄTMINE

- otsustati jätta eluaseme kohandamise taotlus rahuldamata.

VALLA OSALUS UKRAINA TOETAMISEL

Eesti linnade ja valdade liidu juhatus on teinud liidu liikmetele ettepaneku toetada Ukrainat hetkeseisus ja ka sõja-järgse ülesehitamise valges. Välja on valitud konkreetne Ukraina piirkond, mis jääb Kiievist loodesse – Žotomõri oblast. Väike-Maarja valla toetuse suurus oleks 2000 eurot (70% 2022. aasta liikmemak-sust, kui jääb alla 2000 euro, suurendati summa 2000 euron). Toetust ei eralda-ta rahas. Hetkel ei ole teada, millele raha kulutatakse (nt transpordivahendid, ravi-

mid, toiduained vms).

- otsustati toetuse eraldamise otsusta-mine edasi lükata.

RAHA ERALDAMINE RESERVFONDIST

Äntu Valgejärve ujumissild on lagune-nud ja kasutajatele ohtlik. Vastavalt hin-napakkumisele maksab uue silla ehitus ja paigaldus 7691,17 eurot.

- eraldati reservfondist 7691,17 eurot Äntu Valgejärve ujumissilla ehitamiseks ja paigaldamiseks.

MAA-ALA JAGAMISE KAVATSUSEST, KILTSI LIIDURI TN 6

- otsustati teha arendajale ettepanek, et kavandatav uus tänav (Terase) kulgeks otse (hetkel skeemil kasutatud olemas-olevat mahasõitu ja seega uus tänav ku-jundatud L-kujuliselt);
- informeerida maaomanikku trans-pordiameti kavatsusest rajada Liiduri tn parempoolsele alale kergliiklustee.

06.07.2022 RAELOOA ANDMINE

- nõustuti Ebavere külas Nurme tn 22 kinnistul 8 hariliku papli maha võtmise-ga;
- nõustuti Simuna alevikus Raja tn 7 kinnistul ühe hõbekuuse maha võtmise-ga.

KATASTRÜKSUSELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

- määrati Raekülas asuva katastrüksu-se (Triigi metskond 9) koha-aadressiks Haavakannu looduskaitseala 1, Raeküla ning sihtotstarbeks kaitsealune maa 55% ja maatulundusmaa 45%.

HOONESTUSÕIGUSE SEADMISE EELTOIMINGUD

- nõustuti Suure-Rakke külas asuva Ojamäe katastrüksuse riigi omandis-e jätmisega hoonestusõiguse seadmise eesmärgil maaüksusel asuvate ehitiste omaniku kasuks;
- kinnitati katastrüksuse maa maksus-tamishinnaks 500 eurot vastavalt maa-maksustamishinna määramise aktile;
- määrati ehitiste eeldatavaks püsi-misajaks 50 aastat.

MITTEVAJALIKE AADRESSIKOHTADE KEHTETUKS TUNNISTAMINE

- tunnistati kehtetuks Väike-Maarja alevikus asuvad aadressikohad ja amet-likud kohanimed Aia põik ja Pumbamaja tänav vastavalt asendiskeemidele.

HUVIHARIDUSE JA HUVITEGEVUSE TEENUSE PAKKUJA TOETAMINE

- määrati huvihariduse ja huvitegevu-se toetus vabaajaseltsile Toredad Teod summas 700 eurot. Toetust kasutatakse Simuna piirkonna noorte suvise huvite-gevuse tarbeks perioodil juuli kuni au-gust 2022.

AVALIKU ÜRITUSE LUBA

- otsustati lubada 06.08.2022 Aali Aja-viitetalu osäühingul korraldada Ao külas avalik üritus „Vähja festival“;
- otsustati lubada 23.07.2022 Jan-Teh-nika OÜ-l korraldada Triigi külaplatsil avalik üritus „Triigi küla suve simman“.

TEE SULGEMINE

- otsustati seoses avaliku ürituse „Wäh-ja festival“ sulgeda 06.08.2022 kell 8.00 kuni kell 17.00 liiduseks Edru – Veski tee lõik vastavalt skeemile.

RIIGIHANKE VÄLJAKUULUTAMINE

- kuulutati välja riigihange „Väi-ke-Maarja valla avalike- ja õpilasliinide ning tellitav transport 2022–2023“.

VALLAVARA KORDUVA ENAMPAKKUMISE TULEMUSE KINNITAMINE

- kinnitati tuletõrjeauto ZIL 130 kordu-va enampakkumise võitjaks osta.ee kesk-konnas, hinnaga 1620 eurot, eraisik.

TÄNAVAVALGUSTUSE VÄLJALÜLITAMINE

- otsustati tänavavalgustus alevike (Väi-ke-Maarja, Rakke, Simuna) peatänavatel välja lülitada kuni 31.07.2022 ja kajastada infot valla kodulehel.

27.07.2022 PEREMEHEHETUTE EHITISTE ARVELEVÕTMINE

- otsustati võtta peremehetute ehi-tistena arvele Koila külas Aru katastri-üksusel (katastritunnus 92801:001:0311) asuvad ehitised (elamu ja kõrvalhooned);
- võtta peremehetute ehitistena arvele Pandivere külas Teeääre katastrüksusel (katastritunnus 92801:001:0389) asuvad ehitised (elamu ja kõrvalhoone).

KATASTRÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

- määrati Väike-Maarja vallas Simuna alevikus Rakke mnt 3 asuva katastrükk-suse (katastritunnus 92801:001:0038, registriosa nr 19868350) jagamise tu-lemusena moodustatavate katastrükk-suste koha-aadressid ja sihtotstarbed järgmiselt: Rakke mnt 3, Simuna alevik, Väike-Maarja vald, Lääne-Viru maakond, sihtotstarbega elamumaa ja Turu tn 4, Simuna alevik, Väike-Maarja vald, Lää-ne-Viru maakond, sihtotstarbega elamu-maa;
- määrati Väike-Maarja vallas Väi-ke-Maarja alevikus asuva Kuuse hal-jasala katastrüksuse (katastritunnus 92702:002:0266, registriosa nr 5514850) jagamise tulemusena moodustatava-te katastrüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed järgmiselt: Kuuse tn 10, Väike-Maarja alevik, Väike-Maarja vald, Lääne-Viru maakond, sihtotstarbega elamu-maa ja Kuuse tn 12, Väike-Maarja ale-vik, Väike-Maarja vald, Lääne-Viru maa-kond, sihtotstarbega elamumaa. Kuuse tn 14, Väike-Maarja alevik, Väike-Maarja vald, Lääne-Viru maakond, sihtotstarbe-ga elamumaa; Kuuse tn 16, Väike-Maar-ja alevik, Väike-Maarja vald, Lääne-Viru maakond, sihtotstarbega elamumaa.
- määrati Väike-Maarja vallas Rak-ke alevikus F. R. Faehlmanni tee 27a asuva katastrüksuse (katastritunnus 66001:002:0117, registriosa nr 9091350) jagamise tulemusena moodustatavate katastrüksuste koha-aadressid ja siht-otstarbed järgmiselt: F. R. Faehlmanni tee 27a, Rakke alevik, Väike-Maarja vald, Lääne-Viru maakond, sihtotstarbega transpordimaa; Kase tn 2b, Rakke alevik, Väike-Maarja vald, Lääne-Viru maakond, sihtotstarbega elamumaa.

KORRALDUSE MUUTMINE, OJAMÄE

- otsustati lisada 06.07.2022 korraldus-e nr 514 „Hoonestusõiguse seadmise eeltoimingud, Ojamäe“ preambulasse neljanda lõiguna järgmine tekst: „Väi-ke-Maarja vallavalitsus teavitas Heino Ojamäe Suure-Rakke külas asuvate ehitiste teenindusmaa piiridest ja andis võimaluse soovi korral vastuväidete esi-tamiseks. Heino Ojamäe vastuväiteid ei esitanud ning kooskõlastas (allkirjastas digitaalselt) ehitiste teenindusmaa asen-diplaani.“

ERASTATAVA MAA MAKSUSTAMISHINNA MÄÄRAMINE, TAMMETÕRU

- määrati Väike-Maarja vallas Liiva-külas asuva Tammetõru katastrüksuse (katastritunnus 92701:004:0224) maa os-tueesõigusega erastamisel maa maksus-tamishinnaks 1230 eurot.

HAJAASUSTUSE PROGRAMMI 2021 TOETUSE ARUANDE KINNITAMINE

- kiideti heaks Koila külas Uuetoa kin-nistu kanalisatsioonisüsteemi arendami-se projekti aruanne ja Varangu külas Ääsi kinnistu kanalisatsioonisüsteemi aren-damise projekti aruanne.

NÕUSOLEKU ANDMINE PERIOODILISEKS LIITUMISEKS KORRALDATUD JÄÄTMEVEOGA

- nõustuti suveperioodiks 1. maist kuni 31. oktoobrini korraldatud jäätmeveo pe-rioodilise liitumisega Liigvalla külas Vähja kinnistul.

EHITUSLUBADE VÄLJASTAMINE

- otsustati väljastada kaks ehitusluba puurkaevu rajamiseks ja üks ehitusluba elamu rekonstrueerimiseks ja laienda-miseks.

PEREMEHEHETUTE EHITISTE HÕIVAMINE

- otsustati esitada volikogu istungile volikogu otsuste eelnõud Kiltsi alevikus Liiduri tn 1a asuva ehitise (pumba-maja, ehitisregistri kood 108043467) ½ mõttelise osa peremehetuse tuvastami-seks ja Hirla külas Nurga katastrüksusel (katastritunnus 92801:001:0454) asuvate ehitiste (elamu ja kuur) peremehetuse tuvastamiseks.

KINNISASJA OMANDAMISEKS LOA ANDMINE, EELNÕU VOLIKOGU ISTUNGILE

- otsustati esitada volikogu istungile volikogu otsuse eelnõu nõusoleku and-miseks riigi kinnisvara aktsiaseltsile Eba-vere külas asuva Vesioru kinnistu (ka-tastritunnus 92701:001:1011, registriosa nr 21408850) omandamiseks.

VÄIKE-MAARJA VALLA KALMISTUTE KASUTAMISE EESKIRI

- otsustati esitada volikogu istungile volikogu määruse eelnõu Väike-Maarja valla kalmistute kasu-tamise eeskiri.

HANKE TULEMUSE KINNITAMINE, VÄIKE-MAARJA VALLA AVALIKUD JA ÕPILASLIINID NING TELLITAV TRANSPORT

- otsustati kinnitada hankes „Väi-ke-Maarja valla avalikud ja õpilasliinid ning tellitav transport“ edukaks OÜ M.K. Reis-X (registrikood 10734513) pakkumus.

HANKEMENETLUSE „VÄIKE-MAARJA VALLA KRUUSATEEDE KATTEKIHI UUENDAMINE PURUSTATUD KRUUSAGA“ KEHTETUKS TUNNISTAMINE JA UUE HANKEMENETLUSE LÄBIVIIMINE.

- otsustati tunnistada hankemenetlus nr 252087 kehtetuks ja viia läbi lihtan-kemenetlus „Väike-Maarja valla kruusa-teede kattekihi uuendamine purustatud kruusaga“ ja kinnitada hankedokumen-did.

HANKE TULEMUSE KINNITAMINE, BUSSIOOTEPAVILJONI VALMISTAMINE JA PAIGALDAMINE VAO KÜLLA

- otsustati kinnitada hankes „Bussioo-tepaviljoni valmistamine ja paigaldamine Vao külla“ edukaks Veega Grupp OÜ (re-gistrikood 10572335) pakkumus summas 11784 eurot koos käibemaksuga.

Vallavolikogus

16.06.2022

VÄIKE-MAARJA VALLA 2021. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDE KINNITAMINE

- kinnitati Väike-Maarja valla 2021. aasta konsolideerimisgrupi majandu-saasta aruanne majandustulemiga -577 000 eurot ja bilansimahuga seisuga 31.12.2021 29 827 000 eurot.

SOTSIAALHOOLEKANDELISE ABI ANDMISE KORRA MUUTMINE

- kehtestati sotsiaalhoolekandelise abi andmise kord uues redaktsioonis.

ELURUUMI ALALISTE KULUDE PIIRMÄÄRADE MUUTMINE

- kehtestati eluruumi alaliste kulude piirmäärad.

VÄIKE-MAARJA VALLA 2022. AASTA I LISAEELARVE VASTUVÕTMINE

- võeti vastu valla 2022. aasta I lisa-eelarve.

ARENGUKAVA JA EELARVESTREEGIA KOOSTAMISE KORRA VASTUVÕTMINE

- kehtestati arengukava ja eelarve-strateegia koostamise kord.

VÄIKE-MAARJA LASTEAIAHOONE PROJEKTI RAHASTAMISE GARANTEERIMINE

- otsustati garanteerida projekti „Väike-Maarja lasteaiahoone energia-tõhususe parandamine“ omafinant-seeringu, mitteabikõlbulike ja projekti võimaliku kallinemisega seotud kulude katmine ning finantsjuhtimise seaduse §-s 34¹ sätestatud nõuetest kinnipida-mine.

HALDUSLEPINGU SÕLMIMINE

- otsustati sõlmida sotsiaalkindlustu-sametiga haldusleping rahvusvahelise kaitse saajatele eluruumi üürilepingu sõlmimise ja tõlketeenuse korraldami-sega kaasnevate kulude hüvitamiseks;
- anti vallavalitsusele volitus haldus-lepingu sõlmimiseks.

MAJANDUSKOMISJONI KOOSSEISU LIIKME LISAMINE

- kinnitati Mikk Mehist majandus-komisjoni liikmeks.

ÜHINEMISPROTSESSI ALUSTAMISEST, OSAÜHING PANDIVERE VESI JA AS JÄRVA HALDUS

- nõustuti osäühing Pandivere vesi ja AS Järva haldus ühinemisprotsessi alustamisega.

Järgmine volikogu istung toimub 25. augustil.

Maris Kõrgmäe
vallasekretär

Väike-Maarja saunas tehti värskendusremonti

Väike-Maarja ühissaunas lõppes riietusruumi värskendusremont ja soetati uued riietuskapid.

Väike-Maarja haldusteenuste juhataja Kaire Kislovi sõnul on kohalik saunamaja elanikkonna jaoks vajalik ja paljudele iganädalaseks pesemiskohaks. Hoones oli värskendusremont hädavajalik.

„Amortiseerunud kapid ja puitrestid, vahetamata aknad ja katkised ukseingid – need jätsid igale külastajale üsna räämas mulje.“ rääkis Kislov.

Olukorra parandamiseks teostati remont-parandustöid 3614 euro ulatuses ja osteti uued riietuskapid. Puitseinad puhastati soodapriisiga ja pind kaeti laki-ga. Lisaks paigaldati uus põrandakate ja tehti elektritöid.

Värskendusremondi käigus soetati Väike-Maarja ühissauna uued riietuskapid. Foto: Kristel Kitsing

Kristel Kitsing
toimetaja

Mammograafiabuss ootab Lääne-Virumaa naisi sõeluuringule

Ajaperioodil 05.09.2022-23.09.2022 külastab mammograafiabuss Lääne-Viru maakonda. Tervisekassa kutsub sihtrühma naisi agaralt võimalust kasutama, kuna sõeluuringul osalemine on tasuta ja sellega on võimalik haigus avastada enne, kui see jõuab kaebuste näol endast märku anda. Käesoleval aastal on Lääne-Viru maakonnas kutsutud rinnavähi sõeluuringule 4006 naist.

Igal aastal saab keskmiselt ligi 1000 Eesti naist rinnavähi diagnoosi. Rohkem kui neljandik naistest saab oma diagnoosist teada tänu sõeluuringule. Väga oluline on oma rindu regulaarselt kontrollida, sest mida varem rinnavähk avastada, seda edukam on ravi ning suureneb haigusest jagu saamise tõenäosus.

„Rinnavähi sõeluuringul osalemine on muudetud naiste jaoks võimalikult mugavaks. Rinnauuringuid korraldavad kõik suuremad Eesti haiglad. Lisaks sõidavad ringi mammograafiabussid, mis külastavad aasta lõpuni erinevaid Eesti piirkondi, peatudes nii suuremates linnades kui ka väiksemates kohtades,“ ütles tervisekassa avalike suhete ja tervise edenduse osakonna spetsialist Ave Jüriöö.

Lääne-Viru maakonnas osales möödunud aastal rinnavähi sõeluuringul 65% naistest, Eesti keskmine hõlmatus oli 60%. Kuigi aastate jooksul on rinnavähi sõeluuringutel osalemisprotsent kasvanud, on naiste tervisekäitumises veel vajalikud olulised muutused.

Sõeluuringule on oodatud ravikindlustatud ja ravikindlustamata naised vanuses 50–69. 2022. aastal kutsutakse rinnavähi sõeluuringule naised sünniaastaga 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972.

„Tuletame meelde, et alates 50. eluaastast oodatakse naisi sõeluuringule iga kahe aasta järel. Sõeluuringust on oluline osa võtta ka siis, kui kaebused puuduvad. Sel aastal saadame esmakordselt naistele ka SMS-teavituse bussi jõudmisest tema elukoha piirkonda. Soovitame uuringule registreerida aegsasti, et leida endale sobiv aeg ja aidata ära hoida järjekordade teket,“ rääkis Jüriöö.

Mammograafiabussi sõidugraafik Lääne-Virumaal:

05.09.2022-23.09.2022 peatub mammograafiabuss Rakveres Tsentrumi keskuse tagumises parklas (Lai 21). Aja registreerimiseks helista telefonil 6 274 470.

Rohkem infot rinnavähi sõeluuringu kohta leiab: <https://soeluuring.ee/> rinnavähk.

TERVISEKASSA Eesti Vähiliit

SINA OLED OMA RINNA HOIDJA

Sinu elus on palju sulle täiesti asendamatu inimesi. Täpselt sama asendamatu oled sina neile. Hooli iseendast, sest nii hoolid sa ka neist.

Tule rinnavähi sõeluuringule!
See on lihtne, valutu ja ülioluline.

2022. aastal kutsume tasuta uuringule naisi sünniaastaga 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970 ja 1972.

soeluuring.ee

Kuidas sõlmida sobiv energialeping?

Energiahinnad on tõusnud harjumuspärasest kõrgemaks ning sellega seoses on igal tarbijal tark läbi mõelda, kuidas saaks energiat säästa ning üle vaadata ka oma elektri- ja gaasileping. Turul on pakumisel palju erinevaid pakette – kuidas valida endale nende seast see õige?

Elektripaketid jagunevad üldjoontes börsi- ja fikseeritud hinnaga pakettideks. Võib esineda ka osaliselt muutuva hinnaga pakette, mis koosnevad börsi- ja fikseeritud hinna kombinatsioonist. Elektrimüüja pakuvad ka keskkonnasõbralikke rohelise energia-ga pakette, mille puhul on elekter toodetud taastuvatest energiaallikatest.

Börsipakett sobib pigem inimesele, kellel on aastaringsest stabiilne ja pigem väike tarbimine. Näiteks kui elad kaugküttega ühendatud korteris, kus on ka tsentraalne soe vesi, siis su talvine tarbimine võrreldes suvisega tõenäoliselt eriti ei muutu. Seejuures tasub tähele panna, kas pakettis sõltub hind kaalutud keskmisest börsihinnast või igal tunnil tarbitud elektrikogusest ja sellel tunnil kehtivast börsihinnast. Tunnipõhist elektri börsipaketti kasutades on tarbijal võimalik ka tarbimist ajastada odavama hinnaga tundidele. Gaasi puhul tunnihinnale põhinevaid pakette ei pakuta, seal arvestatakse kuu keskmist börsihinda.

Fikseeritud pakett sobib neile, kes soovivad kindlust, et iga kuu on energiaarve sama suur. Seda on mõistlik kaaluda, kui oled suurem tarbija või näiteks kasvab külmade ilmade saabudes su energiatarbimine märgatavalt. Lisaks tasub fikseeritud paketti kaaluda, kui sa ei soovi või sul polegi võimalust börsihindade järgi oma tarbimist ajastada. Nüüd pakuvad energiamüü-

Tarbijal tuleks läbi mõelda, kuidas saaks energiat säästa. Foto: freepic.com

jad ka uusi pikaajalisi fikseeritud pakette, mille hind võib olla lühiajalistest teatud juhtudel odavam.

Kindlasti tasub endale elektri- või gaasimüüjaga leping sõlmida, sest selle puudumisel kasutatakse võrguettevõtja vahendatavat üldteenust. See ei ole kindlasti soodsaim variant, seega tasub kaaluda energiamüüjaga soodsama paketi sõlmimist.

KAS JA KUIDAS VALIDA UUS PAKETT?

Vaata üle oma praegune leping. Info selle kohta leiad oma energiamüüja kodulehelt või müüjaga suheldes.

Vaata üle ka oma energiatarbimine ja mõtle läbi, kas praegune pakett vastab sinu vajaduste ja rahaliste võimalustega. Oma tarbimisandmed leiab Eleringi veebilehe www.elering.ee e-teenindusest.

Võrdle erinevaid elektripakette veebiaadressil www.elektrihind.ee ja gaasipakette aadressil www.gaasihind.ee.

Kui hakkab silma sulle sobivam pakumine, võta energiamüüjaga ühendust ning uuri täpsemalt senise lepingu muutmise ja uue lepingu tingimuste kohta.

Kui pakett on sulle soodsam ja tingimused sobivad, vaheta see välja.

Pea meeles! Kui soovid tähtjalise elektri või soojustenergia müügilepingu ennetähtaegselt lõpetada, võib osa lepingute puhul kaasneda leppetrahv. Info selle kohta leiad oma kehtiva lepingu tingimustest.

Rohkem infot leiab veebiaadressil www.mkm.ee/energialepingud.

majandus- ja
kommunikatsiooniministeerium

Väike-Maarjasse ja Rakkesse paigaldati emotsioonikaamerad

Väike-Maarja vallas paigaldati Rakkesse ja Väike-Maarjasse kaks emotsioonikaamerat, mis möödavad sõidukite kiirust ja annavad vastava emotsiooni-ga juhile märku, kas ta peab kinni kehtivast kiirusepiirangust.

Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla sõnul on Kilti praktika näidanud, et selline nn emotsioonikaamera distsiplineerib tõhusalt sõidukijuhte ja parandab tunduvalt asulasisteste teede liiklusohutust.

„Kaamerate soetamisel oleme ar-

vestanud meie elanike ettepanekutega liikluse rahustamiseks suuremates alavikes. Kaamerad on üks moodus tule-tada autojuhtidele meelde, et palun käitu vastutustundlikult ja hooli meie valla inimestest,“ ütles Indrek Kesküla.

Kiirustablood on paigaldatud Rakke ja Ao ristmikule ning Väike-Maarjasse Ebavere poolt sissesõidule. Koonu poolt Väike-Maarja alevikku sisenevaid autojuhte hakkab emotsioonikaamera tervitama samuti augustis.

Teedespetsialist Aivar Lainjärv sel-

gitas, et kiirustabloode asukohtade valikul lähtuti transpordiameti ettepanekutest. „Selline ettepanek sündis tehnilisi võimalusi ja paigaldamise kulusid analüüsides,“ rääkis Lainjärv.

Kaamerad paigaldab AS Teede Tehnokeskus. Tööde maksumus koos käibemaksuga on 12 102 eurot, mida rahastatakse Väike-Maarja valla eelarvest.

Kristel Kitsing
toimetaja

Väike-Maarja kiirustabloo. Foto: Kristel Kitsing

Kas sina juba eraldad kodus biojätmed muust prügist?

Õige pea muutuvad enamikus kohalikes omavalitsustes jäätmeveo tingimused. Paljude inimeste jaoks tähendab see võimalust kodus biojätmeid konteinerisse koguda.

Eesti kodudes tekib igal aastal 300 kilogrammi jäätmeid inimese kohta. Sellest ligi kolmandiku moodustavad köögis ja toiduvalmistamisel tekkivad biojätmed. Biojätmeteks on näiteks riknenud puu- ja köögiviljad ja nende koored, liha- ja kalajätmed ning luud, munakoored, kohvi- ja teepaks koos filtriga, majapidamispaber ja salvrätid, aga ka lõikelilled ja ilma potita toataimed koos mullaga.

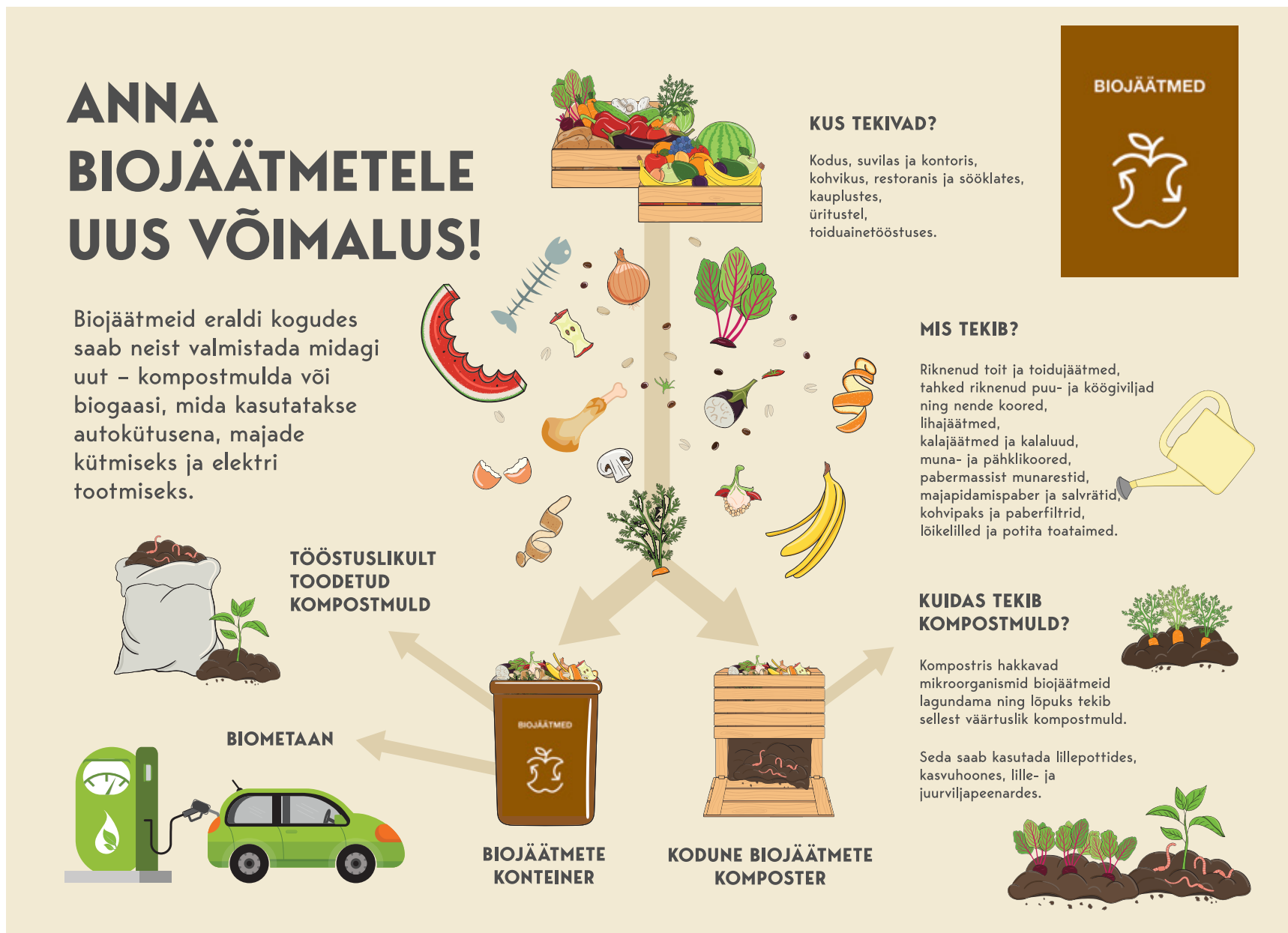
Selliseid jätmeid ei tohiks panna majapidamises tekkiva muu prügi hulka. Biojätmete eraldi kogumine on kohustuslik ja äärmiselt vajalik. See on ka lihtsaim viis igapäev anda oma panus keskkonnahoidu.

„Biojätmed ei ole tegelikult prügi, vaid ressurss, mida saab täielikult ringlusse võtta. Olmejäätmete hulka visatuna ei saa biojätmeid sealt enam kätte, samuti määrivad ja rikuvad nad ära muu väärtusliku materjali, millest saaks samuti midagi uut valmistada,“ selgitas keskkonnaministeeriumi asekanter Kaupo Heinma.

Liigiti kogutud biojätmetest valmistatakse praegusel ajal Eestis enamasti komposti, mis sobib kasutamiseks mullaviljakuse parandajana. Lähiaastail on näha ka biogaasi tootmise kasvu, mida kasutatakse autokütusena, majade kütmiseks ja elektri tootmiseks.

Juba 2023 aasta lõpuks peavad kohalikud omavalitsused tagama biojätmete tekkekohal liigiti kogumise või ringlussevõtu. Paljudes kohalikes omavalitsustes toimuvad muutused jäätmeveos aga juba sel aastal. „See tähendab, et tekib võimalus ja kohustus biojätmeid koguda konteinerisse või – kui see on mõistlikum – nõuetekohaselt kodus kompostida,“ sõnas Heinma.

Eri liiki jätmete eri kastidesse kogumine vajab majapidamises küll esiti harjumist, kuid on elanike jaoks enamasti soodsam. „Jäätmeveo hind on omavalitsuseti erinev, kuid liigume suunas, kus segaolmejäätmete äraandmine muutub üha kallimaks, mistõttu

biojätmete liigiti kogumine säästab rahakotti, kuna olmejäätmeid tekib selle võrra vähem,“ selgitas Heinma.

Linnades ja alevikes on biojätmeid mõistlik koguda konteinerisse, mida tühjendab graafiku alusel jäätmevedaja. Konteinerisse tuleks biojätmeid panna lahtiselt, paberkotis või

spetsiaalse biolaguneva kotiga, mida müüvad näiteks suuremad toidupoe. Tavaliselt plastist juurviljakotti ei tohi biojätmeid panna.

Eramajades ja maapiirkondades on alternatiiviks kompostimine. On tähtis meeles pidada, et toidujätmeid tuleks kompostida kinnises kompostis.

„Lahtisena meelitavad nad ligi linde ja hulkuvaid koduloomi, maapiirkondades kindlasti ka metsloomi, kes ei peaks elumajade lähedusse tulema,“ hoiatas Heinma.

Kinnise komposti võib ka ise ehitada, ent see peab vastama kohaliku omavalitsuse seatud tingimustele.

Need leiab omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjast. Samuti tasub nõu küsida valla- või linnavalitsuse keskkonnaspetsialistilt.

Ära viska väärt ressursi minema, anna biojätmetele uus võimalus!

keskkonnaministeerium

Ära pane biojätmeid segaolmejäätmete konteinerisse!

Tuletame meelde, et lähtuvalt Väike-Maarja valla jäätmehoolduseeskirjale ei tohi biojätmeid panna segaolmejäätmete konteinerisse. Alates 01.04.2023 saavad kõik majapidamised üle anda jäätmevedajale Ragn-Sells ASile lisaks segaolmejäätmetele ka biojätmeid. Biojätmete kompostimise võimalus on jäätmehoolduseeskirja kohaselt lubatud ainult eramutes, kuid sellisel puhul peab toimuma biojätmete kompostimine jäätmehoolduseeskirjas toodud nõuetele vastavalt.

Väike-Maarja vallavalitsusel on veel piisavalt toetusega jagamisele kuuluvaid biojätmete kogumisevahendeid. Kasutage võimalust ja soetage soodsalt oma majapidamisse biojätmete kogumiseks konteiner (80 l või 140 l) või kiirkomposter. Taotluse saab täita Väike-Maarja valla kodulehel rubriigis taotluste e-vormid. Võimalus on taotlus täita iseteeninduses või saata täidetud ja allkirjastatud taotlus valitsus@v-maarja.ee. Soovi korral saab tulla vallavalitsusesse ja oleme dokumendi täitmisel abiks.

Väike-Maarja vallavalitsus loovutab konteinerid või kompostrid elanikele osalustasu eest ehk soovijal tuleb tasuda:

- 80 l konteineri eest 22,46 eurot (tegelik maksumus 86,40 eurot);
- 140 l konteineri eest 24,34 eurot (tegelik maksumus 93,60 eurot);
- kiirkomposti eest 105,58 eurot (tegelik maksumus 263,96 eurot).

Lisainfo keskkonna- ja hankespetsialist Leie Nõmmiste telefonil 3295 756 või 53488787.

Vallaelanikud õppisid biojätmetest komposti tootma

27. ja 28. juunil toimusid Väike-Maarja valla kolmes suuremas keskkuses biojätmete kompostimise teemalised infotunnid, kus koolitaja Anneli Ohvril andis hea ülevaate biojätmete kompostimise protsessist ja olulistest põhimõtetest. Näiteks oli jutuks milliseid biojätmeid tasub üldse kompostida ja milliseid mitte ning mis on kompostimise enamlevinud vead.

Anneli Ohvril tõi välja kompostimise kasutegurid:

- kompostimine on normaalse elurinki ja mullaviljakuse taastamine;
- kompostimisega vähendame prügi kolmandiku võrra;
- kompost on puhas ja naturaalne väetis;
- kompostimisega hoiad kokku raha;
- kompostimisega kaasneb keskkon-

nahoid.

Komposti retsept:

panna kihiti roheline ja pruun materjal. Roheline materjal (märg/lämmastik) – toidujätmed, rohelised lehed, muru jms. Pruun materjal (kuiv/süsinikurikas) – oksad, lehed, turvas, munakarbid, papp, majapidamispaber.

Kompostimise koolitust on võimalik järele vaadata www.v-maarja.ee lehel, valides peamenüüst valdkonnaks majandus, keskkond ning selle alateemaks jäätmemajanduse alt koolitused.

Leie Nõmmiste
keskkonna- ja hankespetsialist

Anneli Ohvril andis ülevaate biojätmete kompostimise protsessist ja olulistest põhimõtetest. Foto: Kristel Kitsing

Emumäel avati isevärki pood

Enamasti räägivad viimaste aastate maapoeuudised sellest, et ukсед pannakse kinni. Kohalik talupidaja Meelis Mitt avas Emumäel aga niššipoe, kust saab lisaks esmatarvilikule kauba osta teraviljatooteid kasvõi saja grammi kaupa. Suurem osa kaupluse kaubavalikust on saadaval ka e-poes.

Mis oli see põhimõte, mis pani poodi avama? Käib ju ka tänapäeval maainimene ikka suuremas keskuses oma oste tegemas?

Ütlen kohe, et Emumäe kauplus ei ole traditsiooniline maapood, kus müüakse igapäevaseid toidu- ja tööstuskaupu. Meil on müügis kohalikud tooted ja väiketootjate toodang, mis suurtesse keskustesse ei jõua. Kauplus oli siin ka varem, see oli vahepeal ca 15 aastat suletud ja nüüd tegime pärast väikest remonti ukсед jälle lahti.

Teie motoks on „Hea Eesti toit farmist lauale“. Mida hingelähedast see sõnum endas kannab?

Väike-Maarja kandis on Eesti parimad mullad ja tiptasemel põllumehed, kes pakuvad väga hea kvaliteediga toodangut. Aga see toodang ei jõua hästi meie enda poelettidele ega toidulauale. Miks? Tunnuslausega tahtsin pöörata tähelepanu, et ka siinsamas kodu lähedal kasvanud toormest saab head toitu: saia, leiba, putru, aga miks mitte ka keerukamaid tooteid nagu näiteks pitsat, *baguette*’i, krõpse ja palju muud.

Meil on Emumäe kaupluses üks huvitav tooteseeria nimega „null-kilomeetri tooted“. Need on teraviljatooted, mis on kasvatatud, kuivatatud ja jahvatatud samas külas, lähemal, kui üks kilomeeter kauplusest. See on väga keskkonnasäästlik, sest toit jõuab tarbijani otse, jättes vahelt välja pika ahela: logistika, tehased, pakendamise, ladustamised, kauplustesse laialiveo jne. Sellele viitabki moto teine pool „farmist lauale“ – toidu teekond meie sögilauale võiks olla lühike. Kõike pole vaja tuua teiselt poolt maakera, eriti kui maailmas on tõsine energiakriis.

Kaupluses on müügil palju kohalikku kraami. Kas kõik esmavajaliku saab siit kätte?

Kindlasti mitte, see polegi kaupluse mõte. Suure valikuga kaubanduskeskustega pole mõtet konkureerida. Aeg on edasi läinud ja eluks vajalik tellitakse tänapäeval ju nagunii näiteks e-selverist ja selle jaoks pole külapoodi enam vaja. Meil on küll olemas valik esmatarbekaupu, et ei peaks patarei või paberkäterätiku pärast suurde keskusesse sõitma, aga meie kauplus töötab teisel põhimõttel: kaubad on pärit kohapealt, kliendid tulevad mujalt. On need kliendid siis turistid või lihtsalt möödasõitjad. Müüme näiteks kohaliku odrajahu, mis mõeldud spetsiaalselt karaski valmistamiseks ja käisitsi kootud villaseid sokke – selliseid kaupu ühestki supermarketist ei leia.

Tegemist pole ju teps mitte tavalise külapoega. Teil on lausa e-pood?

Jah, meil on ka e-pood aadressil pood.toomihkli.ee. Kaupluses on meil müügil ka käsitöö, keraamika, kasutatud asjad. Selliste toodete osas on e-poe kaudu võimalik jõuda suure hulga klientideni, kes muidu siia poodi ei satu. Kauplus töötab ka e-poe väljastuspunktina. Tihti astub sisse keegi, kes on vajaliku asja e-poes juba välja vaadanud ja tahab seda enne ostmist lähemalt vaadata. E-poeost on saanud omamoodi oluline kaupluse täiendus ja me uuendame seal infot iga päev.

Siinkohal kasutan võimalust, et

Umbes 15 aasta järel on Emumäe külas jälle avatud kauplus. Fotod: Kristel Kitsing

Kui peremees ise leti taga ei ole, on seal mõni pereliige.

Poes on müügis kohalikud tooted ja väiketootjate toodang.

pöörduda kõigi käsitöötajate ja kohaliku toidu valmistajate poole: kui teil on oma toode või toidukaup, mida võiks meil müüki panna, siis võtke ühendust!

Kuidas on külastajatega? Palju neid päevas käib ja on see kohalik Emumäe elanik või eksib vahel ka mõni turist ära?

Sõltub muidugi päevast ja ilmast, aga naljaga pooleks võib öelda, et ei saa raamatut kätte võtta, kui juba jälle keegi tuleb. Meie läheduses on Emumäe vaatetorn, kus käib suve jooksul palju turiste, osad nendest jõuavad ka poodi. Külastajaid toovad siinkandis toimuvad üritused, olgu selleks rattaralli või Emumäe jooks. Ja ka mööduval maanteel on aasta-aastalt aina tihedam liiklus. Emumäe külas on ainult parkümmend elanikku, nii et aeg-ajalt eksib mõni kohalik elanik ka poodi ära.

Külapoed täidavad maainimese jaoks ka kohaliku suhtlemiskeskuse funktsioone. Kas kauplus on teil ka mõneti külakeskuse eest?

Jah, tõsi see on. Kohalikud käivad ikka juttu puhumas, teada on nii oma küla kui ka naaberkülade uudised. Lisaks sellele on tulnud ka asju välja

printida, koopiaid teha, internetist midagi broneerida või kontrollida, miks pangakaart ei tööta. Kaupluse hoone on üks neid õnnelikke, mis saab peatselt riigi toel fiiberoptilise internetiühenduse. Seetõttu üldse ei imesta, kui varsti tullakse siia ka lihtsalt Viberi kõnesid tegema. Öhu kaudu leviva interneti kvaliteediga on meie hõredalt asustatud piirkonnas üldiselt kehvad lood.

Kas kurikuulus võlavihik, kuhu tasumata arved kirja pannakse, on ka teie kaupluses olemas?

Huvitav, aga selle järele ei ole vajadust tekkinud. Kas on see võlavihik nüüd möödunud aja nähtus või tõsis-tes raskustes inimesi enam ei ole. Kui naabrimees soovib jäätist, aga unustas rahakoti koju, siis kahtlemata ta tühjade kätega koju minema ei pea, aga sellist päris vihikusüsteemi meil toepool-lest sisse viidud ei ole.

Kuigi olen kohalike ja suvitajate poolt juba hulgaliselt kiidusõnu poe suunas kuulnud, siis kas poepidamine sellisel moel tasub ennast üldse ära või on see pigem missiooniprojekt?

Hea meel on kuulda, et kaupluse

Suurema osa sortimendist moodustavad Toomihkli talu teraviljatooted.

Helbeid valmistatakse vastavalt ostja soovile kohapeal.

kohta on kiidusõnu öeldud! Pood suurt kasumit ei too, aga tasub ennast ära küll. Kindlasti on üks põhjuseid see, et kulud on väga madalad, võrreldes näiteks keskuses asuva ärimaja või kaubanduskeskusega. See lubab poodi pidada hoopis pingevabamalt, ei ole vajadust vee peal püsimiseks iga kuu numbrite nimel rabeleda. Peamine on, et poe kaudu jõuab kohalike käsitöömestrite toodang laiema ostjaskonnani ja siin saab müüa omakandi põllumeeste toodangut rohkem väärindatud kujul, otse lõpptarbijale.

Ettevõtja mõtleb ikka oma sammud ette. Mis suunas veel tööd on tarvis teha, et vee peale jääda?

Emumäe piirkond oma unikaalse loodusega on alati turistide meelitanud. Oleks hea meel näha, kui siin kandis pakutaks rohkem turismiteenuseid, korrastataks vaatamisväärsusi, korraldataks üritusi ja turistid avastaks selle marsruudi. Olen aastaid tegelenud majutusteenuse pakkumisega Emumäel, see on küll praegu seoses Covid olukorraga soikunud, aga tulevikus on kindlasti plaanis seda jätkata ja edasi arendada. Turistid soovivad ju osta kohalikke tooteid, esmatarbekaupu

ja suveniire, nad võiks olla kauplusele head kliendid. Samas kohalikud elanikud saaks turismi toel lisatulu teenida. Oleme kaalunud lisaks majutusteenusele ka haagissuvilate ja matkaautode vastuvõtmist, aga need plaanid on esialgu idee tasandil.

Kas ka talvel saab teid külastada?

Jah, oleme avatud aastaringselt.

Teie lapsepõlvkodu on Emumäel. Millised mälestused teil endil on poeskäikudest? Oli toona lavka või tuli rattaga Rakkesse või Kärusse poodi sõtkuda?

Veetsin tõesti oma suved maal vanaema-vanaisa juures ja poes sai käidud ikka selles samas Emumäe kaupluses, mis on kodust kiviviske kaugusel. Siiani on meele leivaauto, mis teatud päevadel nädalas ratastega leivariilitel värsket leiba-saia tõi. Üks selline leivariil on ka praegu kaupluses kasutuses, ja poe seinal on 50-60 aasta tagused fotod kunagistest müüjatest. Aastaid tagasi väikese poisina Emumäe kaupluses käies ma ei osanud aimata, et kunagi teisel pool letti olen.

Kristel Kitsing
toimetaja

Leivakuningas Helen Lillemets: „Leivategu tuleb alustada hea tujuga“

Helen Lillemets küpsetas oma esimese leiva kümme aastat tagasi. Täna tegutseb ta Leivakuninga kaubamärgi all ja tooted valmivad ikka hea tuju ja sooja südamega.

Aasta 2008 – see oli aeg, mil leiva küpsetamise tegevus oli Eestis tõusuteel. Kuidas Sina leivateema juurde jõudsid ja millal esimese enda tehtud leiva ahju pistsid?

Leiva tegemise juurde jõudsin sellisel lihtsal moel, et poe leiba ei tahtnud ja hakkasin ise katsetama. Oma leiba olen teinud nii umbes kümme aastat.

Leivategu on mingil moel õilis, isegi ilus, ning üldse väga eestlaslik ja vingega tegu. Millise tähendusega see sulle on? On see lissisissetulek? Hobid? Traditsioonide hoidmine vms?

Eks ta ole natuke kõike. Hetkel ma tööol mujal ei käi ja see ongi minu „leib“. Teen ka lisaks torte, kringleid ja muid küpsetisi.

Must leib on üks kindel asi, mida eestlaseks olemisega seostada võib. Kuidas käib üldse ühe ehtsa leiva tegu?

Esmalt peab panema juuretise eelmisel päeval käima ja järgmisel päeval lisan käinud juuretisele maitseaineid, seemneid ja piisavas koguses jahu. Järg-

miseks jagan leivataigna vormidesse ning siis lähevad leivad tundideks kerkima. Kui leib on piisavalt kobedaks kerkinud, läheb ta tunniks ahju. Sealt välja tulles läheb leib rätiku alla puhkama. Nii lihtne see ongi.

Milliseid vahvaid katsetusi oled teinud ja kas gluteenivaba leib, mis ei maitseks nagu saepuru, on juba töös?

Huvi on tuntud gluteenivaba leiva vastu küll. Olen oma perele katsetusteks teinud, kuid teistele veel ei ole julgenud pakuda. Tahab veel lihvimist.

Milline on olnud tarbijate tagasiside?

Väga hea. Mul on oma kindel klientuur, kes armastavad just seda maitset ja on igapälasel tellijad.

Maailma rahvaste hulgas on leivakuningaks tituleeritud nisu. Meie mõtleme leiba süües rukkile, saiaiga maiustades nisule. Kust pärineb sinu tooraine?

Minu tooraine pärineb Tartu Milli varasalvest, mis on meie oma eesti põldutelt korjatud vilid.

Tuntud toitumisspetsialist Adik Levin ütles kunagi Evelin Ilvesele, et poes on saada ainult paar leivasorti, milles pole ülearu soola või suhkrut, nisujahu või säilitusaineid. Kui heade tervisenäitajatega leiba sina küpsetad?

Minna teen alati oma leivad

Heleni sõnul tuleb leivategu alustada hea tujuga. Fotod: erakogu

maitsvad, et neid saaks ka paljalt süüa. Ja kindlasti ei kasuta ma säilitusaineid ega maitsetu-

gevdajaid. Emadepäeva eel õpetasid sa

RETSEPT

AHJUPANNKOOK

Vaja läheb: 100 g sulavõid, 4 muna, 3 dl jahu, 1 dl suhkrut, 2 tl vanillisuhkrut, näpuotsaga soola.

Pane küpsetusahi 200–210 kraadi juurde soojenema. Klopi suures kausis munad suhkrutega lahti. Lisa ka sool. Siis lisa jahu ja piima vaheldumisi ning lõpuks lisa ka sulavõi.

Kata ahjuplaad küpsetuspa-beriga ja kalla ühtlaseks klopi-tud tainas kõik ahjuplaadile. Küpseta 25 minutit. Vedel tainas muutub armsaks kurruli-seks pannukaks. Serveeri vahukoore ja vaarika toormoosiga.

tordi valmistamise saladusi. Seega on sul annet ka teiste hõrgutiste valmistamiseks?

Nagu juba eelnevalt mainisin, siis küpsetan ka tellimuste peale torte, kringleid, pirukaid jne.

Alati on tore teha inimestele eritellimusi, siis saan ennastki uute ideedega teostada.

Kas erinevad koolitused kuuluvad sinu igapäevaelu või pigem oled ettevõtmise üles ehitatud omatoodangule?

Koolitused on pigem harva esinevad tegevused minu igapäevaelus. Olen teinud küpsetusalaseid harivaid koolitusi nii vanematele kui ka noorematele gruppidele. On tore vahel välja saada argirutiinist.

Kuidas sündis kaubamärk Leivakuningas ja kust tooteid soetada saab?

Ühel päeval arvas mu abikaasa, kuna olen kohalikku rahvast juba nii kaua oma leivaga kostitanud, siis sel peaks olema oma kaubamärk. Tema arvates olen igati selle nime vääriline.

Kuigi leiva küpsetamine ei ole sugugi raske, aga see on käsitöö ja nõuab kogemust ning tunnetust. Mis nippe jagad neile, kes soovivad kodus ise leiba küpsetada? Milliseid olulisi nüansse tuleb silmas pida-da?

Leiva küpsetamine on väga lihtne, kuid tuleb meeles pidada paari olulist asja. Esmalt tuleb leivategu alustada alati hea tujuga ja teiseks sinna sisse tuleb panna oma süda. Algusaegadel tegin oma leivataigna liiga vedela, nii, et leib ahjust tulles vajus kokku. Leivatainas ei tohi olla liiga voolav ega ka liiga tihke.

Äkki oled nõus lugejatega jagama mõnda lihtsamat tordi, koogi või leiva retsepti, mida kodus järele proovida?

Jagan heal meelel ühte oma pere lemmikretsepti, mis päästab alati puhkepäevade hommi-kud. See on ahjupannkook.

Kristel Kitsing
toimetaja

Kalevipoja hobuse jalajäljed on meie au ja uhkus

Folklooris tuntud Kalevipoja hobuse jalajälgi rüütab saladuste loor. Ajaloohuviline ja koduloo uurija Hanno Tamm on Kalevipoja hobuse kabjajälgede teemat aastaid uurinud ja leiab, et see on Virumaa au ja uhkus.

„Seda on uuritud aastakümneid ja arvamus on selline, et see on poolakate kaevatud. Poolakad olid Rakveres 1602–1605,“ rääkis Hanno Tamm. „See on ajaloolase Kalle Krooni arvamus ja seda jagavad mitmed. Ma ise jagan ka praegu seda,“ tunnistas ajaloo huviline, kelle eesmärk on koos ajaloolastega leida sellele ka kinnitus. „Kui me saaksime sellele kaitseliinile, mis on Neerutist Kilti taha Risu küla ni dokumentaalse tõestuse, siis see oleks see Virumaa au ja uhkus ja me võime öelda, et teist nii pikka keskaegset kaitseliini Eestis ei ole – läbi nelja valla.“

KAITSELIIN NEERUTIST KUNI RISU KÜLANI

Süvendid, mida rahvasuus Kalevipoja hobuse jalajälgedeks nimetatakse ja mis kulgevad Risu külast Kilti lähistelt Neerutisse, on kokku 1117. Hanno Tamme emakodu Kaemäe talu lähedal Loksa külas Tapa vallas asub neist 26.

„See oli Eduard Leppiku numeratsioon, mis 60ndatel aastatel tehtud,“ kõneles Tamm.

Aastail 1960–1965 mõõdis-tas ja kaardistas Eduard Leppik õpilaste abiga ridamisi paiknevad jäljed ja avastas 1117 august

Hanno Tamm (vasakul) ja Aivo Urbas tähistamas jäljerida uute postidega. Foto: Kristel Kitsing

koosneva ligi 25 km pikkuse süsteemi, mis algab Risu küla juurest Kiltist ja lõpeb Neeruti maastikukaitsealal Nuuskaugu oosil.

Sarnaseid lohke on veel Viit-nal, ka Leppik viitab oma ma-terjalides sellele, aga need on hävinud kas põllutööde käigus või pole neid suudetud metsast leida.

Risu-Neeruti kaitseliin on rajatud oletatavasti poolakate poolt 17. sajandil. Ümarad augud on kaevatud kruusaküngastele läbimõõduga kolm kuni neli ja pool meetrit ning on päris hästi säilinud.

Eduard Leppikul oli kõik välja

mõõdetud – iga auk – sügavus ja diameeter. „Nõuka ajal ei toh-tinud ju isegi kaarti joonistada. Tema töö oli käsikirjades,“ se-letas Tamm Leppiku tohutut tööd.

Ümarate aukude vahel kul-genud vanasti Porkuni ja Vao mõisa vaheline vankritee. „Ka-semäe talu taastamisel selle tee ma taastas, et saaks metsa majandada ja alajaama lasin ka ehitada. Vool oli nii vilets, et isegi kreissaag ei käinud ringi,“ jutustas Tamm.

Kaevatud kaitseliini kohta rääkis Hanno Tamm järgmist: „Poolakad olid Rakveres, roots-lased Tallinnas. Poolakad oota-

sid rootslaste rünnakut. Kait-seliin kaevati valmis ja kui oleks olnud Rootsi rünnaku oht, siis oleks pandud sõdurid sellesse kaitseliini – Neerutist kuni Risu küalani.“

„Kuused pandi üle ja nende all sai siis lõket teha, sai soojas olla. Kui kuuseladvad on pea peal, siis kaitseb see nii sade-mete kui muu eest.“

Õnneks sõjategevust ei toimu-nud.

LEPPIKU ELUTÖÖ ÜHE LÕIGU VÄRSKENDAMINE

Hanno sõnul on Kalevipoja jäl-gede fikseerimine üks Eduard Leppiku elutöö osa, mille jätkam-ine on oluline. Süvendeid on ta uudistama toonud ka noor-ajaloolased Ranno Sõnumi ja Eliis Mätase.

„Ütlesin, et see on nende elu eesmärk – kodukoha ajalugu. Vaevalt mina sellega hakkama saan, aga dokumentaalne tões-tus sellele kaitseliinile tuleb muretseda. See oleks meie au ja uhkus.“

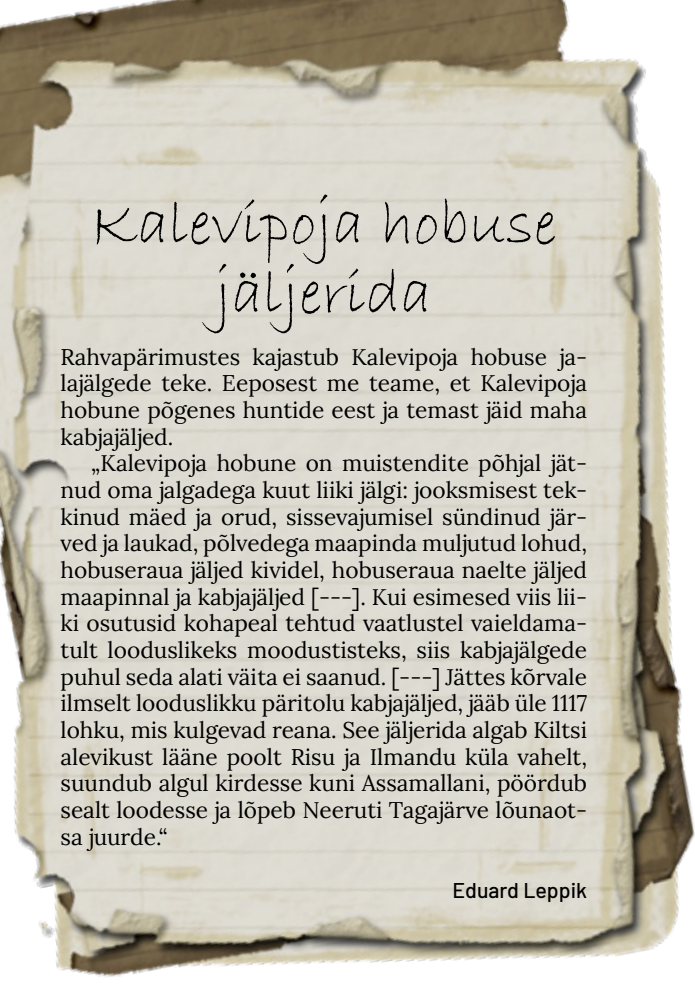
Entusiasmi täis Hanno Tamm on oma ema kodutalu läh-istel Kalevipoja hobuse jäljerea tähistanud ja nummerdanud. „Näete, mul on siin markeriga kirjutatud mõne teiba peale. See kestab ühe aasta,“ viitas ta kulunud numbristostile.

Abikae on sirutanud Väi-ke-Maarja gümnaasiumi töö-ja tehnoloogiaõpetuse õpetaja Aivo Urbas, kes koolipoistega õppe korras valmistab tähised, kuhu numbrid sisse freesitakse.

„See on lugupeetud Eduard Leppiku elutöö ühe lõigu värs-kendamine, mida meie teeme praegu,“ sõnas Hanno Tamm ja palus kindlasti suured tänusõ-nad edastada lehe kaudu Joosep

Kotkale, kes suure osa tähistest valmistas.

Kristel Kitsing
toimetaja

Taidlejad ammutasid rahvatantsust jõudu, väge ja rõõmu

Kolmas Eesti naiste tantsupidu ei loonud osalejate rekordit, kuid tantsijate arv jäi siiski üle nelja tuhande. Täiuslikud staadionimust-rid, maitsekad ja nunnud videoklipid löid armsa etenduse, millel nimeks „Pere lugu“.

Tantsijatele pikad proovipäevad, sülega päikest, õhtuseid simmaneid, torredaid kohtumisi ning hüper-super toidustusjuhti (tantsija teab ikka seda toidutegelgi onu). Osalejate hulgas olid Riina Gulli rühmad: Agatantsulusti emad ja tütre, Rakke kultuurikeskuse 2.–4. klassi rühm ja neiduderühm. Auli Kadastiku Laekvere rahvamaja naisrühm Pärlike. Veel ka Aino Lukmani naisrühm Maarjakelluke ning Egne Liivalaidi Väike-Maarja gümnaasiumi neiduderühm ja Tamsalu kultuurimaja Virvering.

Neljas meeste tantsupidu „4 venda“ tõi Rakverre üle kahe tuhande tantsija, andis eesti tantsumaastikule uued meeste tantsud, lõi spetsiaalselt selleks peoks muusikat ja kummitama jäävaid laulutekste ning hämmastas videolahenduste ja solistidega. Meeste tantsupeo idee algataja ja pealavastaja Maie Orav sõnas lõppkontserdil: „Täna sind, hella hingega eesti mees, et sa oled tantsus kirglik. Eriti suur tänu aga noortele ja lastele – teie käes on tulevik.“

Väike-Maarja vald panustas rohke

osalemisega: Riina Gulli eestvedamisel Rakke kultuurikeskuse D-rühm Agatantsulust, 7.–9. klassi rühm, Agatantsulust noorte E-rühm ja E-rühm Kiigemägi. Egne Liivalaidi eestvedamisel Väike-Maarja gümnaasiumi 2.–3. klassi rühm, 5.–7. klassi rühm, MTÜ tantsu- selts Tarapita B-rühm ja A-rühm.

Juhendajad tänavad südamest tantsijaid ja nende peresid pika ettevalmistusperioodi ja peonädala vaprast vastupidamisest. Tagala oli kindel – rõivad enamasti korrastatud, trenni või esinema tulles meel reibas ja rõõmus. Enamus pikka talvist-kevadist perioodi kulus koroonapauside tabamisele, et jälle jupike tantsu omandada ning see videosse saada – see oli üsna kurnav. Kuid tasuks saadud elamused kaaluvad üles põlenud ninaotsad ja väsinud jalad ning annavad uueks perioodiks indu taas tantsupõrandal kohtuda.

Parim mees, tee kummardus parimale naisele ja tule trenni! Tantsurõõmu! Tantsulusti!

Riina Gull ja Egne Liivalaid

Väike-Maarja neiduderühm. Fotod: erakogu

Tarapita B-rühm ja Väike-Maarja 5.–7. klassi rühm.

Väike-Maarja gümnaasiumi 2.–3. klassi rühm, 5.–7. klassi rühm.

Tarapita A-rühm.

Pärlike.

Agatantsulust mehed.

Agatantsulust noored.

Kiigemägi.

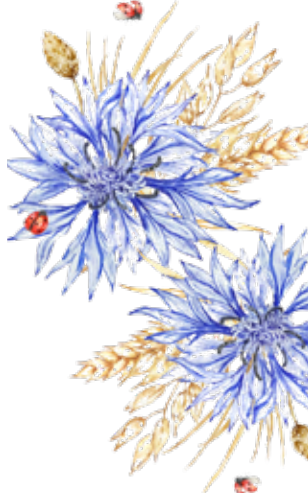
Maarjakelluke.

Rakke neid.

Rakke 2.–4. kl tüdrukud.

Rakke 7.–9. kl noormehed.

Agatantsulust naised.

Rongkäik Kabalas. Foto: Teet Reier/Türi Rahvaleht

Simuna kapelli suvereis viis naabritele külla

Hoovihmadega juuliku lõppes Simuna kapellile suupärase ilmaga väikeses suvereisiga. Suverei plaanisime, et sünnipäevapeoks hoolega harjutatud lugusid saaksid kuulata peale omakan- di inimeste ka naabrid Järvmaalt. Mängisime Koeru hoovimüügi- päeval Koeru hoolde- keskuse juures avatud Mälukohviku külas- tajatele. Maitse- sime ka mõnusa- id kooke ja nautisime kohvipausi. Meie väike reis jätkus esinemisega Järvamaa lõunaservas üsna pisikeses külas Kabalas. Pärastlõuna kulus Kabala 56. laulu- ja tantsupeo kontserdi proovis. Meie kontser- dile planeeritud pilli- lood olid hästi selged ja värskelt Kärus pub- likule ette mängitud. Olime pisut ärevad, sest vaid nädal tagasi

saime korraldajalt abipalve. Ootamatult oli vaja meie pillisaa- det peo lõpus kõlanud ühislaulule ja tantsu- seadele. Laul „Küla elab“ oli meie kapellile täiesti uus.

Pidu sai ilusa punk- ti, kui kõik esinejad mudilastest memme- de-taateni ühislaulu saatel lavale kogune- sid. Saime hakkama!

Ly Niinelaid

Murimäe veinimõisas eestimaiseid viinamarjaveine degusteerimas. Foto: Rein Kerem

Õppides oled õnnelik...

20. juulil võttis Simuna naisteklubi ette reisi Võrumaale. Nagu juba traditsiooniks saanud, ikka õppima. Alustasime Eikellegi-maal. See on Rea ja Justini neli aastat tagasi rajatud õppeaed, kus looduslähedast eluviisi propageeriv MTÜ viib läbi töötubasid ja tegevusi. Eesmärk on tutvustada inimestele toidu kasvatamist ja säilitamist, loodusehitust, taaskasutust ja looduskunsti, loodusteraapiat ja permakultuuri ning sotsiaalset kaasamist.

Perenaine näitas meile oma paradiisiaeda, kus käib katsetamine taimekooslustega ja keeruline töö Piusa nõlva liivase pinnase viljakaks muutmisel. Silma paitas väga nutikas taaskasutus.

Vastseliina elamuskeskuses tutvusime neljateistkümnendast sajandist pärit linnusevaremete ja pühakojaga, hiljuti valminud palverännumajaga, kus võimalik teada saada kõike palverändurite ja palverännakute kohta ning muidugi nautisime ka askeetlik-

ku lõunasööki.

Umbsaare Liblikaaia viidi meid kursis kõigi Eestis elutsevate liblikaliikide elu ja eelistustega. Umbes hektari suurusele maa-alale rajatud kaunis püsililleaed pakkus imelisi vaateid oma selliselt valitud taimekooslusega, mis liblikatele eriti meelepärased. Päikesele ja tuulele avatud istutusala on üsna keeruline elupaik taimedele, aga õige hoolitsusega saavad nad ka rasketes tingimustes hästi hakkama. Kui looduslikel niitudel (mida on Liblikaaial u seitse hektarit) saab liblikaid vaadelda suve esimeses pooles, siis iluaias jätkub vaatlus südasuvest sügiseni.

Murimäe veinimõis võttis meid vastu maailma kõige põhjapoolsemate viinamägedega. Perenaine rääkis viinamarjakasvatuse saladustest kasvuhoonetes ja terrassidel, tutvustas käsitööveini valmistamise protsessi võlu ja valu. Loomulikult saime veine ka maitsta. Viinamarjad maitsevad

kõigile: lindudele, herilastele, karudele ja rebastele. Kasvuhooned kasvatamine on meie kliimas ikka kindla peale minek. Kümme aastat tagasi rajatud viinamarjaistandusel on ikka oma eriline legend ka, see jutustab kuldsest retriiverist Murist. Noor koer kraapis pere suvekodu ette istutatud viinamarja (vist oli Läti sort) mitmeks tükiks ja kõik need tükid läksid kasvama. Muidugi oli pererahval kohe selge, mida sellel kaunil nõlval kasvatama vaja hakata...

Kuigi külastasime väga eripalgelisi elupaiku, siis ühine oli kõigis aedades inimeste sära silmis ja siiras rõõm oma elluviidud plaanidest ning lootustest tulevikuks.

Simuna naisteklubi kogus aga reisil olles uusi mõtteid ja tarkuseteri. Jõudu nende mõtete elluviimisel ja tarkuseterade idandamisel!

Mary Tammet

Külad Pikeverest Ebavereni pidasid suurt pidu

9. juulil sai teoks piirkonna Pikeverest Ebavereni külade päev. Oodatud olid kõik endised, praegused ja tulevased piirkonna elanikud, suveelanikud ning nende sõbrad. Õnneks soosis ilmataat meie tegemisi.

Alustuseks kogunesime rongkäiguks Kiltsi rongijaama (bussijaama), kust Madis Michelsoni eestvedamisel liiguti mööda Vahtra ja Turu tänavaid kogukonnamaja juurde. Peo avasõnad lausus Terje Kümnik ja viis kurssi päeva infoga.

Kiltsi kobedad mutid eesotsas Mall Võhanduga tegid vahvat huumorit. Kohale saabunud kapell Sirili peaaegu täiskooresseisus viljeles rahvalikku mõnusat muusikat, lihtsalt olemiseks nautimiseks, aga ka lau-luks-tantsuks.

Madis tutvustas soovijaile näitust „Vana aja Kiltsi“, vahepeal oli juurde tekkinud veel kaks näituse stendi ning loomulikult kõlasiid ka viktoriiniküsimused.

Päeva kõige väiksemad osalised tundsid suurimat rõõmu batuudil hullamisest ning muidugi võistlustest, mida viis läbi energiline Liis Lusmägi koos Vasili Kašubaga.

Toimus jooga töötuba, kus joogatas rõõmsameelne Kristiine Part ning käsitöö palkmajade töötuba, millega toimetab Andero Põllu.

Inimeste huvi töötubade vastu oli üllataval kombel väga suur.

Toitlustusega tegeles Tarvo Kümnik ja Route 22. Osta oli võimalik veel suhkruvat-ti, kosmeetikat ja kombuchat.

Õhtust tantsumuusikat tegema kutsus Reelika Möldre ansambli Koosolek.

Päeva jäädvustas filmilindile Arvi Grau-

Rongkäigus liiguti üheskoos kogukonnamaja juurde Foto: Annika Michelson

berg koos Robert Siimoniga ja nii valmis meelde jäävast päevast ka imeilus videoklipp.

Kuulutused-kutsed organiseeris Kaidi Neeme, Eda Adamson aitas ürituse kutsetel postkastidesse jõuda.

Esinejate kehakinnituse eest hoolitses Eha Stoltzen. Näöraamatugrupi tegi Tanel Kümnik.

Küladepäeva toimumisega seotud inimeste nimekiri on päris pikk: kes vedasid

pinke, püstitasid telgi – aidati nii nõu kui jõuga. Teoks sai külade päev ikka tänu piirkonna aktiivsetele inimestele ning ühistele jõupingutustele. Ja loomulikult selleks, et üle pika aja jälle koosolemisest rõõmu tunda. Eriline tänu teile, kes leidsid aja ja võimaluse kohale tulla, just seetõttu läks pidu korda!

Siret Stoltzen
MTÜ Meie Kiltsi juhatuse liige

Tähe-Lee Liiv ja Simon Svoboda Kiltsi lossis. Foto: Marje Kert

Mõisamängude kontsert pakkus sügavaid emotsioone

Külustumäng „Unustatud mõisad“ on kestnud juba aastaid: mõisate maana tuntud Eestis on suvel teatud päevadel avatud mõisad – korraldatakse kontserte, tehakse giidituure, kohvikuid ja näitusi.

Külustumängus osaleb sel suvel meie vallas kaks mõisa: kõigile tuntud ja ümbruskonna silmapaistvaim Kiltsi loss (mis ei ole sugugi unustatud) ja Võivere tuulik, mis esindab Võivere mõisa ainsa osaliselt säilinud hoonena ja jahvatab lugu UNESCO maailmapärandi nimekirja kantud Struve geodeetilise kaarest.

30. juulil otsustasime paari Rakkes lapsepõlve veetnud sõbraga teha koduvalla tuuri: külastada Kiltsi lossi harfikonseriti, seejärel Puhmus Siniaugu talu kodukohvikut ja päeva lõpetada Võivere tuulikus. Me ei pidanud kahetsema – kõik oli suurepärane, huvitav ja toitev!

Agasiiani on mees kontsert Kiltsi lossis. See saal on kammermuusika esitamiseks lausa loodud – seda nii interjööri kui ka heas korras oleva tiibklaveri Estonia poolest. Ja ikka saab seal nautida suvisaid kontserdielamusid.

Kuigi seekord harfimuusikat me ei kuulnud esineja haigestumise tõttu, puges asenduskontsert meile hinge ja pakkus sügavaid emotsioone. Imeline võimalus näha ja kuulda musitseerimas Tähe-Lee Liivi – rahvusvaheliselt tunnustatud noort klassikatähte, kes õpib paralleelselt Eestis, Soomes ja Itaalias ning Simon Svobodat, Austraalia silmapaistvamat noort tšellisti, kes hetkel Soomes Sibeliuse akadeemias magistrikaadi omandab. Kuulata Shuberti ja Bachi muusikat ja osa Sergei Rahmaninovi klaverikontserdist noorte virtuoside esituses! Kokkumäng – kooskõla – improviatsioon – muusika.

Kontsert oli väga emotsionaalne. Seda enam, et Rahmaninovi klaverikontserti mängiti kahel klaveril – teisel klaveril Diana Liiv ja Simon improviseeris tšello...ja see oli nende sõnul sellisel kujul maailma esiettekanne.

Ada Vää

HEA TEADA

Kiltsi - Ebavere piirkonnas toimunust

Juba üle aasta kestnud projekti „Arukad külad“ üle-eestilise programmi raames on valminud, kuid hetkel veel viimast lihvi saamas Kiltsi-Ebavere piirkonna strateegia, mille kallal päris suur grupp piirkonna inimesi on pikalt mõttetööd viljelenud, oma mõtteid ning aega panustanud.

Vao külas oli 23. juulil näha nelja tooni erksavärvilisi särke. Põhjuseks oli piirkonna küladevaheline spordipäev. Eestvedajaks Liis ja Vao küla. Kiltsi võistkonnas löid võistlustel kaasa: Marek, Mart, Väino, Laura, Tõnis, Illa, Kersti, Kristiina, Kristo, Jaan, Alex, Kar-men, Ragne, Janar. Tänu Annikale, kes Kiltsi võistkonnas võrkpalli oli nõus mängima ning loomulikult ka ergutajatele. Väga emotsio-naalne ja mõnus päev, suured tänud korraldajatele!

Järgmisel päeval toimus Pandivere rattasõit, kus kogu suurem kogukond helises, nimelt helisesid kellad ja ergutushüüded võist-lejate toetuseks. Tänu kõigile, kes teejuhatuspunktidest olles rat-tureid toetasid ja organiseerijate tiimile.

Kiltsil on uus külavanem

26. juunil toimus Kiltsi aleviku rahva koosolek, kus valiti uueks külavanemaks Reet Reimann. Soovime talle jõudu ja jätkuvat teo-tahet!

Näitus Kiltsi raudteejaama seinal

13. augusti keskpäevast katab vana raudteejaama seinu Kiltsi ja Ebavere piirkonna hobikunstnike näitus.

Siret Stoltzen
MTÜ Meie Kiltsi juhatuse liige

Lebavere metsavennapunker ootab külla

Lebavere metsavennapunkri juures toimub laupäeval 10. sep-tembril algusega kell 17 lõkkeõhtu.

Metsavendlusest vestab lõkke ääres lugusid ajaloolane Martin Andreller ja kehakinnituseks pakutakse suppi.

Osalustasu on 5 eurot (12 a ja vanematele osalejatele). Osa-lemiseks on vajalik eelregistreerumine (3. septembrini) e-posti aadressil vm.muuseumis6brad@gmail.com või telefonil 5340 5718 (Heili Tammus).

Kiige ehitas kogukonna toetusel ehitusettevõtja ja Avispea küla elanik Koit Vill. Foto: Siret Kurvet

Avispea perepäeval avati külakiik

25. juunil toimus Avispea külaplatsil Uniküla kopolis meeleolukas perepäev, mis kulmineerus õhtul jaanilõkke süütamise ja mõnusa tantsupeoga. Ilus ilm ja tegevusrohke päev tõi kohale üle kahesaja külalise.

Perepäev algas Avispea küla lipu heiskamisega, millele järgnes vastvalminud külakiige avamine. Selle ehitas kogukonna toetusel ehitusettevõtja ja Avispea küla elanik Koit Vill.

Lastele oli kohale toodud suur õhkbatuut, millel väikesed trallijad hetkegi ei puhanud. Lisaks toimusid nii lastele kui ka täiskasvanutele erinevad meeleolukad võistlused, mida viis läbi päevajuht ja õhtune tantsitaja Taavi Taar. Tavapärase köieveo asemel tõmmati hoopis traktorit. Võistlejaid oli rohkesti ja kaasa elati häälekalt nii väikestele kui suurtele.

Väikeses laadanurgas pakuti kohalikku mett ja kosmeetikatooted. Lisaks pakuti nii söögi- kui joogipoolist, et pikk päev kenasti vastu pidada.

Avispea külaselts soetas kevadel kohaliku omaalgatuse programmi toel suure välitelgi ning pingid ja lauad, mis perepäeval ka koheselt kasutust leidsid. Sama programmi toel sai teoks ka perepäev ise.

Täname kõiki osalejaid, toetajaid ja läbiviijaid ning jääme ootama uusi kohtumisi!

Meret Oja

Üks küla, pink ja puu, mida aeg hoiab meeles

Endise Männisalu küla seotud inimesed tulid kokku 30. juulil küla mälestuskivi juures. Nagu ikka, oli ka tänava uusi osalejaid, kes Männisaluga oma lähedaste kaudu seotud on, näiteks Sak-samaalt ja Soomest. Aga mitte ainult – seekord oli meil ka päris uus pink, mis jääbki püsivalt mälestuskivi juurde, et Männisaluga seotud külastajatel ja juhuslikel möödujatel oleks võimalus istuda, kadunud küla meenutada või lihtsalt jalga puhata. Suur tänu pingi meisterdamise eest Eipri küla mehele Gustav Aasumetsale!

Männisalu küla esmamainiti 1284. aastal Narenkayve nime all ja vähem kui sajandi eest asus seal 31 talu, kuid tänaseks on küla tühi nii elanikest kui ka hoonetest. 1980. aastal lahkus viimane külaelanik ning majad lükati kolhoosiaegse maaparanduse käigus kokku.

Inimesed pole Männisalut siiski unustanud ning suviti-sügiseti liigub seal arvukalt seenelisi ja marjulisi. Traditsiooniliselt juulikuu viimasel laupäeval kogunevad Männisallu küla endised elanikud, küla mälestuste najal üleskasvanud nende järeltulijad ja teisedki, kes end Männisaluga seotuna tunnevad, heiskavad Männisalu hünni saatel Eesti ja Männisalu lipud ning peavad ühise väikese pikniku.

Heili Tammus

Endise Männisalu küla seotud inimesed tulid kokku. Foto: erakogu

Avatud talude päev tõi kirkaid mustreid

Et kõik ausalt ära rääkida, peab alustama sellest majast. Seisab keset Käruseltsimaja. Parajalt suursugune, parajalt räämas. Viimastel aastatel üsna tühelt seisnud, sest külagi tühaks jäänud. Möödunud sügisel arutas külaselts, mis edasi teha? Kas käest ära anda? Leidus entusiaste, kes ütlesid ei. Seda maja miskipärast armastatakse. Ja armastusest saab teadupärast alguse elu. Jõudis meiega hubane vanakesest maja uue hingamiseni.

Vaevu neli kuud hiljem, meie jätkamise soovist ja mõne eest ära kukkunud akna asendamise, ilmus kuulutus, et Tiia Saart ootab sõbrapäeva puhul kangakudumise huvilisi Käruseltsimaja. Jätan kirjeldamata, kuidas said kokku ühiskondlik ja isiklik huvi, aga kokku nad said ja hästi läks. Tiia ootas meid küünla laternate, pitslina ja kohvikannuga. Abiks muidugi Riina ja Ly. Meid oli koos usku-matult palju – 18. Naisi ka Sallast ja Simunast. Tiia räägib särtsakalt, näitab imeilusaid vaipu ja me oleme tal peos. Kuduma hakkavad isegi need, kes seda algselt ei plaaninud. Võib-olla oligi asi selles, et me olime väga valmis selliseks kutseks, nagu ütles Aire. Maja ise kutsus. Üles said neljad teljed ja neil kudumiseks tekkis järjekord. Tiia näitas ja õpetas, nagu sündinud pedagoog. Riina Rajaste, kes oskab igast kehakesena näi-vast olukorrast välja tulla, pa-

Käruseltsimaja 20. aastapäeva puhul sai ühisesse 20 värviga vaipa triibukesi kududa. Foto: Elin Tälli -Vaarik

neb lilled lauale, kardinad ette, toob jäätmejaamast meile kella ja ilusa pildi. Ly kirjutab projekti ning kohaliku omaalgatuse programm ja vald annavad meile raha katuse parandamiseks ja

kultuurkapitali kangakudumise edendamiseks. Ja siis arvab Aire, et peaks osa võtma avatud talude päevast. Punkt. Madin läheb lahti. Maive toob püstitäie kodus seisma jäänud valget vär-

vi ja koridor saab värvitud. Tänu Veljole ja Elinile on maja ümb-rus läbi suve kenaks niidetud. Tuhat väikest pisiasja, mis saavad meeskonnana korda aetud. „Nendega läheks luurele,“ ütleb Ly. Meil oli viiene aktiivgrupp, veel viis, kes tulid, kui vaja veel pisut mehi, keda „kamandada“. Kohvikusse tulid meile koogid ka Simuna Visnapuudelt ja Salla Sveta andis koduveini maits-ta. Kuidas Aire tütre pulmade ja Elin kolmekuuse beebi kõr-valt nii suure panuse said anda, jääb nende endi teada. Aa, Eli-ni meest nägin lapsevankriga ning öed ja tütreid jooksid kõõgi vahet. Emumäe Aina tuli oma käsitööga, Rajaste Riina lapsed aitasid külastajaid registreerida ja õnneloosi võtta. Registreeritud sai üle 170 inimese. Esines Simuna kapell. Kogu päeva taustaks mängis Viljandi folgile au tegev muusika. Niimoodi vaikselt, lubades vanadel tutta-vatel omi jutte karjumata ajada. Tiia kutsus vahepeal rahvast savinõude tegemist vaatama ja Ly loodust uurima. Lapsed said joonistada. Igaüks, kes tahtis, sai Käruseltsimaja 20. aastapäeva puhul ühisesse 20 värviga vaipa triibukese kududa. Ilus triip sai see 24. juuli 2022. Päeva lõpetuseks saabus peaaegu ootamatult Kadrina kirikukoor, kelle koorivanem on Käruseltsimaja seotud, oma reisi lõpetama. Väikese kontserdiga said täna-tud kõik suure vaeva nägijad.

Sirje Aavik

Soome raamatukogudes on elamusi ja tegevusi kõigile elanikele

Oodi imetabane ja ainulaadne raamatukogu on Soome Vabariigi kingitus oma rahvale riigi 101. aastapäevaks. Foto: erakogu

tavad ka noorte nõustajad. Rääkimata võimalustest kasutada mitmesuguseid tehnoloogilisi vahendeid, (3D printereid jne), on solidsed mööblilahendused loonud ruumid nii, et korraga on võimalik teha mitmesuguseid erinevaid tegevusi. Raamatukogus on ka kohvik, kus saab kohvi ja teed ning lõunaks salateid. Kirkonummi raamatukogu on koht, kus pakutavad teenused, elamused ja tegevused on kõigile elanikele ja iga maja kasutaja leiab seal oma ruumi.

Järgmisena külastasime Oodi raamatukogu, mis asub Helsingi südalinnas. Omapärase kauni

arhitektuuriga hiiglasliku hoonesuurus on 17250 ruutmeetrit. See on tänapäevane raamatukogu: seal on näituseruumid, kinosaal, kohvikud, helistuudiod, õppeklassid, lasteala, üüriravakabinetid ja koosolekuruumid. Polüfunktsionaalne saal, mängu- ja meediaruumid. Kui kolmas korrus on pühendatud raamatutele, siis teine korrus suuremalt jaolt isetegemisele. Töötubades olevad õmblusmasinad, puurid-trellid, kokandusnurgad, 3D-printerid on pannud ka nalja viskamis- missuguses raamatukogus öm-meldakse? Raamatukogu vii-

mast korrust kutsutakse Oodi raamatutaevaks, see on koht olemiseks. See on kui avatud elutuba, kus võib olla koos või eraldi, ruumi jätkub mõlemaks. Oodi raamatukogu on väga mõn-nus, erinevatel tasapindadel, avar, väga funktsionaalne, vi-suaalselt, kvalitatiivselt ja teh-niliselt kõrgel tasemel.

Selle raamatukogu külastamisega oli probleeme, kuna raamatukogutöötajad streikisid, ja me ei teadnud täpselt, kas me saamegi raamatukoguga tutvuda. Raamatukogutöötajad võitlesid suurema palga eest. Suured tänud Lääne-Viruma keskraamatukogu direktorile Kaili Öunapuu-Seidelbergile, kelle organiseerimisel saime raamatukogu külastada. Pärast omamoodi elamus oli käia nii suures, kauni arhitektuurilise lahendusega raamatukogus, kus ei olnud ühtegi töötajat ega külastajat.

Viimasena külastasime põgusalt Herttoniemi raamatukogu, mis on osaliselt iseteeninduslik raamatukogu.

Mida see külastus andis? „Raamatukogud tuleb uuendada, raamatukogu kaudu teenib kogukond iseennast ja ehitab oma tulevikku“, ütles filosoof Esa Saarinen. Raamatukogud on kohad, kust saab laia hariduse, nad on loovuse keskused ja nad peaksid pidevalt ka tehniliselt uuenevama.

Riina Tülli
Simuna raamatukoguhoidja

Vao küla tegi kohalikus spordielus ajalugu

Läbi aegade on Vao küla iseloomustanud sportlik foon. Et taastada nostalgial, tegi MTÜ Vao küla hüvanguks Kiltsile, Ebaverele ja Liivakülale ettepaneku üks suvepäev „ohverdada“ spordile. Õnneks võtsid külalised kutse vastu ning juulikuu eelviimasel laupäeval kogunesid uue hingamise saanud Vao külla rahvasportlased igast naaberkülalt. Kuigi jah, veidi loominguliselt lähenes päevale Liivaküla ja nende kapten Andero Põllu, kes haaras oma võistkonna täienduseks Vao pagulaskeskuse tragimad sportlased, kes varem tehtud ettepanekust loobusid, kuna samal päeval toimus neil vilistlaste kokkutulek. Aga hommikune adrenaliinloor haaras pagulasi kergelt kaasa ning Andero Põllu dikteerimisel sulanduti kiirelt.

Spordipäev koosnes neljast erinevast spordialast: võrkpall, teatejooks, köievedu ning jalgpall. Suur au Kiltsile ja Siret Stoltsenile, kes oli oma asula võistlejate osas igale spordialale leidnud värsket täiendust ka suvitajate seast. See oli ka spordipäeva üheks oluliseks sõnumiks – tuua kokku ning omavahel tutvustada piirkonna uusi ja vanu olijaid. Tunne me ju kõik huvi külade heaolu ning kestvuse eest.

Kuidas nelja küla mõõduvõtt mõõdus? Kes purustati ning kes üllatas? Nagu arvata oli, siis Ebavere noored ei tulnud niisama lati läbi jooksma, vaid otsustasid esimestest minutitest vaid täishooga liikuda. Võrkpallis võitsid nad kõiki vastaseid ülekaalukalt ning kogudes seega alavõiduna maksimaalsed punktid. Vastaste poole pealt paisis aga silma 71-aastane Väino Stoltzen Kiltsi esinusest, kes päästis oma võistkonnale ka kõige keerulisemad pallid.

Järgmine spordiala, teatejooks ca 300 meetrit, tehes ringi Vao küla mänguväljakule, pakkus emotsionaalseid poognaid lõpu-meetriteni välja, kust suure üllatusena väljus Vao küla. Uskumatu! See oli üllatus ka võistlejatele endale, kuna mõni osaleja andis

Ühispildile kogunesid vigastuseta ning pika päeva lõpuks alles jäänud võistlejad. Fotod: erakogu

Vao ja Ebavere külade esindajad omavahel mõõtu võtmas.

Ebavere küla esindajad. Hetk pärast jalgpalli finaali võitu, kus konkurente õnnitles ka oranžis särjis Kiltsi asula sportlane.

„jah“ sõna võistkonnaga liitumiseks alles eelmisel õhtul. Seega n-õ kokku mängimist polnud nad varem harjutanud.

Köieveos võttis end taas kokku Ebavere, kes arusaadavalt soovis järgnevatel spordialadel kastanid tules välja tuua. Ebavere hasardist ning jõuuskustest räägitakse legende ja kahel viimase alal näitasid nad selgelt, et nendel juttudel on alust. Viimane ala, jalgpall, viis nad finaalis vastamisi Liivakülaga. Ja kuigi mängus oli võiduvõimalusi mõlemal võistkonnal, realiseeris Ebavere penaltiseeria enda kasuks ning maailma esimesed nelja külade spordipäevad Vao külas võitis kolme alavõiduga Ebavere. Teisele kohale tuli ühe alavõiduga Vao, kolmandale Kiltsi ja neljandaks Liivaküla. Kuldsesse võistkonda kuulusid: Kristiine ja Andri Part, Allar Adamson, Tiit

Maran, Rivo Täheste, Rainer Teidla ja vaid köieveos kindlat kohta hoidnud Siim Tollok.

Külade spordipäev näitas, kui oluline on rõõmu tunda väikesest asjast – hea seltskond, lõbus ja aktiivne tegevus, ühtsustunde loomine ja olles seeläbi eeskujuks ka lastele, kes veetsid selle päeva koos täiskasvanutega. Last spordialaks oli ronimine ning trikitamine batuudil. Kehaline aktiivsus on oluline optimaalse tervise tagamiseks ning batuuditrenn, kus on lõbu kõige olulisem, aitab tegelikult trennida aeroobset vastupidavust, stimuleerida lümfiringet ning aktiveerida veresoontkonnasüsteemi ja südame tööd, mis tugedab omakorda inimese immuunsüsteemi. Kuna ilm spordipäeval oli kuiv ning soe, said lapsed terve päeva veeta õues.

Suured tänud kõigile, kes tu-

lid, kes nõu, jõu ja oma tegevusega tegid väikese, kuid olulise märkme kohaliku spordiellu. Südamest tänulikud Rakvere spordikeskusele, kelle annetatud jalgpallivärvad ilmetavad pallihuvi Vao küla südames. Kuna tagasiside spordipäeva kohta on olnud ülimalt positiivne ning juba on soovi avaldatud ka järgmisteks spordipäevadeks, siis on siht selge – kohtumiseni 2023. aastal. Seniks saab aktiivselt trenni tegemiseks kasutada Väike-Maarja spordikeskust ning Ebavere metsa ja kergliiklustee võimalusi.

Vao, Kiltsi, Ebavere ja Liivaküla spordipäev sai toimuda tänu Lääne-Virumaa KOP kevadvoor 2022 „Kogukonna areng“ toetusse.

Liis Lusmägi

Ervaldid tegid Vao karikal uhket sõitu

Üheteistkümnendat korda toimunud Vao karika Eesti Ratsapordi Liidu kalenderplaani kuuluvad ratsaspordivõistlused hobuste takistussõidus toimusid sel aastal 18.-19. juunil.

Eelsoojendusena toimus Vaos 17. juunil sporthobuste karikasarja VI etapp, kus osales palju lapsi. Seega ratsapordi populaarsus on tõusutrendis ja tubli järelkasv on sirgumas. Reedel oli stardis 105 võistluspaari. Kolmel võistluspäeval olid üles seatud parkuurid kõrgustele 70–140 cm. Samas toimus ka Eesti sporthobuste kasvatajate seltsi Virumaa karika noorhobuste sarja I etapp.

Ühele tegusale nädalavahetusele, mil peeti kolmed võistlused eelnes pingeline ettevalmistustööd täis kevad. Talgute periood algas juba aprillis. Võistlus- ja treeningväljakute ümbrus puhastati prahist, okstest, mullust kulust ja lehtedest. Osaliselt vahetati välja vanad aiapostid, platsidel teostati rasketehnikaga pinnaseparandusi.

Tihedas konkurentsis olid Vao võistluspaarid peaaegu igas sõidus kuue parima seas, mis annab selget tunnistust tublist igapäevasest treeningtegevusest.

Takistussõidu võistlus, kus kõrgustel 90 cm ja 95 cm saavutasid Elisabeth Ervald ja hobune Doriane Des Peux 1. koha.

Elisabeth Ervald ja Doriane des Peux. Foto: Anett Jaadla

Kõrgusel 100 cm saavutasid 6. koha Piret Ervald ja Popcorn Time.

105 cm kõrguse takistusega võitsid Elisabeth Ervald ja hobune Come and Win 1. koha, Elisabeth Ervald ja Doriane Des Peux 2. koha ning Elisabeth Ervald ja Cosmos 6. koha.

Kõrgusel 110 cm said Piret Ervald ja Capro 2. koha, Marie Kiiusma ja Nala van Berkenbroeck 4. koha.

Kõrgusel 120–130 cm tuli Piret Ervald hobusega Pronto Van De Maltahoeve 1. kohale ja hobusega Capro 5. kohale.

Kõrgusel 125 cm saavutasid Piret Ervald ja Pronto Van De Maltahoeve 1. koha ning kõrgustel 135–140 cm tulid Piret Ervald ja hobune Pronto Van De Maltahoeve 5. kohale.

Piret Ervald ja Popcorn Time. Foto: Anett Jaadla

Töötoas kaunistatud hobuseraud. Foto: Ulvi Mehiste

Vao karika võitis Tondi RSK sportlane Paul Argus.

Laupäeval startis 133 ja pühapäeval 82 võistluspaari.

Ratsaspordipäevad olid käesoleval aastal pisut tagasihoidlikumad võrreldes mõnede varasemate aastatega, sest hinnatõus on igas valdkonnas karm ja võistluste eelarve ei võimaldanud rentida hobustele õõbimiseks bokse. Vao ratsaklubi on korduvalt üritanud taotleda projektitoetust oma võistlustakistuste ja -väravate soetamiseks, kahjuks seni edutult. Oma tõketega võistlusi korraldades vabaneksid rendile kuluvad fi-

Ulvi Mehiste

Eesti meistrivõistlustelt jagus kulda ka Lääne-Virumaale

1.–3. juulil toimusid Eesti meistrivõistlused laskmises nii juunioridele kui ka täiskasvanutele. Esimesel päeval lasti standardpüstit 20+20+20 lasku, st esimesed neli viie-lasulist seeriat lasti 10 sekundiga. Seejärel toimus sama vastavalt 20 sekundiga ja 10 sekundiga ehk kiirlaskmine ringmärki. Tõelise üllatuse tegi meie laskur Ketlin Veia, kes ei ole varem saavutanud ei B-klassis ega ammugi mitte A-klassis medaleid. Tema tulemus tõstis ta aga kuni 20 a seas pronksmedalile. Neiu ise alles 16 aastane. See ehk andiski võimaluse seda pingevabalt sooritada ja tulemus väärilis tiitlivõistluse medalit.

Teisel päeval lasti harjutust 30 lasku ringmärki ja 30 lasku ilmuvasse (3 sek pead lasu sooritama) märki. Siin saavutas Jaanus Laidus pronksmedali, aga tõelise etenduse andis Kati-Ly Randviir, kes põhiharjutuse järel oli kolmas. Kaheksa paremat pääsesid finaali ja siin algas kõik nullist peale. Laskurid pidid tabama märki, mille tulemus oli 10,2 või rohkem. Vastased olid väärilised, kõik võitnud medaleid. Haapsalu spordikool ja Viljandi spordikool on alati tugevalt esindatud. Algul lasti neli viielasulist seeriat ja kes sai rohkem tabamusi, sai poolfinaalist edasi. Sinna kuulus ka meie Kati-Ly. Juba oli ta nelja parema hulgas, aga nüüd algas tõeline näitemäng. Kõik püüdsid, aga ükskhaaval langesid välja vähem tabamusi saanud laskurid – neljas koht ja siis pronksi võitja. Kulla peale jäid laskma meie Kati-Ly ja Viljandi laskur. Kuigi Kati-Ly juhtis kuni viimase finaali seeriani, ei piisanud sellest, sest viimase seeriaga viigistas Viljandi laskur tulemuse – mõlemal oli 11 tabamust. Toimus ümberlaskmise seeria. Kõigil olid närvid pingul. Seeria lõppedes edestas Kati-Ly ühe tabamusega vastast ja võitis sellega kuldmedali.

Päeva lõppedes lasti ka meesjuunioride vabapüstoli harjutust. Sellel alal ei olnud järjekordselt Jaanus Laidusele vastast. Tuli kuldmedal, kuigi tulemus enam nii suurt vahet ei näidanud kui varasemalt.

Täiskasvanute arvestuses tõi maakonda kuldmedali Rakverest pärit Meelis Kask, harjutuses 60 lasku lamades, võites praegusi Eesti tippe. Meelis pakkus ka tugevat konkurentsi standardi püssiharjutuses 3x20 lasku, olles seitsmes st siis 20 lasku põlvelt, 20 lasku lamades ja 20 lasku püsti.

Jaanus Raidlo

Kati-Ly (keskel) edastas vastast ühe tabamusega ja võitis kuldmedali. Fotod: Jaanus Raidlo

Ketlin Veia (paremal) tegi üllatava tulemuse.

LÜHIDALT

Võrkpall

10. juulil toimusid Tallinnas Tal Tech'i liivaväljakutel Eesti meistrivõistlused seenioridele rannavõrkpallis. Paarismängus 70+ osales kuus võistkonda. Esikoha said Väino Stoltzen ja Aarne Innos.

Tennis

Võistlused toimusid 15.–16. juulil Pärnus. 70+ vanuseklassis võistlesid paarismängus Väino Stoltzen koos Voldemar Tusisega, kes jäid alla Tartu meestele 6:2, 5:7, 11:9 ning teenisid hõbemedali.

Maadlus

11. juunil Tartus toimunud G. Hackenschmidt'i MV saavutati järgnevad kohad: Anu-Liis Raudsepp – 1. koht, Jonete Visnapuu – 1. koht, Kristjan Jaago – 1. koht, Joel Visnapuu – 2. koht, Rainer Sökk – 4. koht, Siim Argos – 4. koht, Robin Engaste – 5. koht.

11. juunil maaülikooli spordihoones toimunud laste karika võistlustel maadluses saavutati järgnevad kohad: Mirtel Peipsi – 1. koht, Arina Sidorenko – 1. koht, Hendri Sökk – 1. koht, Kristjan Kudrašov – 4. koht.

Väike-Maarjas peeti disc golf'i maratoni

Juulis toimus Väike-Maarja alevikus kettamaraton, kus sada spordihuvilist läbisid gruppides päeva jooksul 50 korviga raja. Võistluse korraldaja Tommy Markuse sõnul tutvustas iga rada Väike-Maarja ajalugu, isikuid, ettevõtteid või vaatamisväärsusi ning oli ka väljakutseid pakkuv – üks vise tuli näiteks sooritada kohaliku muuseumi aknast.

Disc golf, eesti keeli ketasgolf, on Eestis suhteliselt uus ala. Kuidas sündis üldse idee Väike-Maarjas maha pidada kettamaraton? Miks üldse Väike-Maarja?

Tutvusin Väike-Maarja disc golf'i mängijatega kui ehitasin Ebavere disc golf'i parki. Oline juba aastaid suhelnud, kui ühel hetkel tuli Andrija (Part – toim) mõtte kettamaraton korraldada ka Väike-Maarjas. Võtsime mõne aasta hoogu ja lõpuks tehtud ta saigi.

Paigutasite Väike-Maarja alevikku 50 korviga ajutise kettagolfiraja. Milliseid vahvaid üllatusi rada pakkus?

Mängijatele tuli kindlasti üllatuseks kombinatsioon tõkkejooksust ja disc golf'ist, disc golf'ist ja mudelhallis asuvast õhupuhurist ning vise muuseumi aknast. Lisaks tutvustas iga rada Väike-Maarja ajalugu, isikuid, ettevõtteid või vaatamisväärsusi. Seega olid rajad nii harivad kui ka sportlikke väljakutseid pakkuvad.

Miks oli oluline, et rada aleviku keskel on? Kuidas ohutus sai tagatud?

Aleviku keskele tõime raja, et pakkuda osalejatele ainulaadset võimalust mängida kettagolfi seal, kus see muidu ei ole lubatud. Näiteks muuseumis, Lurichi platsil või mudelhallis.

Disc golf'i sõpruskond Viru Hirm. Pildil on tosinast liikmest viis: Kristo Saage, Priit Aja, Rivo Täheste, Indrek Aksel ja Andri Part. Fotod: erakogu

Rajad olid nii harivad kui ka sportlikke väljakutseid pakkuvad.

Disc golf'i reeglid ei luba viset sooritada, kui kõrval-liikujad on ohus ning sellest peeti kenasti kinni. Suurema ohuga aladel takistasime liikumist ka lintidega ning korraldajad tagasid erinevate liikumisvahenditega ka rajal turvalisust.

Saan aru, et ennekoike on tegemist sellisel võistlusel head tuju tekitava rajaga, mis on väljakutsuv, aga mitte frustreriv? Seega osaleda võisid ka amatöörid?

Usume, et rada pakkus võimalusi nii amatööridele kui ka kogenud mängijatele. Kokku oli

Korraldaja Tommy Markus võistlejatele auhindu jagamas.

Tamsalu mees Andres Mitt leidis tiigist ketta üles.

50 rada ja igal rajal oma pikkus. Näiteks kõige lühem rada viskealast korvini oli 15 m ja kõige pikem pea 200 m.

Kui palju oli osalejaid ja mis piirkondadest?

Osalejaid oli üle Eesti. Võitjaks tuli Keila mängija, teiseks

aga kohalik kettaäss Rivo Täheste. Võistlejaid oli pealinnast, Rakverest, Viljandist, Saaremaalt, Ida-Virumaalt jne.

Disc golf on hetkel kõige kiiremini populaarsust koguv sport Eestis. Palju selle spordiala harrastajaid hinnanguliselt

üldse on?

Disc golf on viimastel aastatel Eestis läbi teinud plahvatusliku kasvu nii mängijate kui ka uute radade arvu poolest. Eestis mängib kettagolfi hinnanguliselt 25 000 mängijat.

Mida ise ütlete kettagolfi kasuks? Kuidas tutvustate seda ala vähikule?

Disc golf on hea põhjus enast diivanilt püsti ajada ja sõpradega või perega looduses aega veeta. Vähikutele võiks öelda, et võta ketas ja mine proovima! Reeglid ja õpetused võiks hilisemaks jääda.

Mis teid ennast selle spordiala juures võlub?

Võimalus sõpradega aega veeta ja võistlustel uute inimestega tutvuda. Kindlasti pakub rõõmu ka kettakaare lennu pikendamine läbi treeningute, iseenda parimate tulemuste ületamine ja sõbra võitmine.

Juba mõned aastad saab ketaid lennutada Ebavere disc golf'irajal. Mis seda rada ise loomustab? Mida head-halba ütlete profina?

Ebavere rada on üks väiksema maa-alale rajatud kettagolfi parke kogu Eestis, seega pikkasid viskeid on siin vähe, aga igasuguseid trikiviskeid siin jagub. See on osavust nõudev rada.

Mis on need järgmised vahvad väljakutsed, mis ees ootamas ja veel teoks sooviks teha?

Järgmine kettamaraton toimub Jõulumäel juba augustis. Kindlasti soovime järgmisel aastal Väike-Maarja üritust korraldada ajedamate radade ja trikivisete

Kristel Kitsing
toimetaja

Ebavere Kange triatlon toob kogukonna kokku

30. juulil toimus iga-aastane pikkade traditsioonidega 22. triatlon Ebavere Kange, kus võtsid mõõtu endised ja praegused elanikud. Mehed ujusid Järani järvel 300 m ning naised ja lapsed 100 m. Seejärel sõitsid osalejad järve kaldalt ratastega Ebavere spordikeskusesse ja jooksid terviseradadel 2,5 km.

Triatloni põhidistantsi võitis mees-test Marti Alt, teiseks tuli Mikk Mets ja kolmanda koha võitles välja Madis Rouhijainen. Naistest oli parim Mairis Õispuu, teisena finišeeris Maret Mets ja kolmandana Maris Nõmmiste.

Kui võistlusel kuulutatakse välja parimaid, siis Altidest keegi ikka pjestaalile ronib. Tänavu võitis Marti põhidistantsi, Maria Liis tuli oma vanuseklassis (N18) esimeseks ning Helge (N50) oli üllatuslikult neljas.

Ebavere Kangel oli Helge aeg 0:52:02,05, triatloni suurvõistluse – Ironmani – lõpetas väge täis naine 6. augustil ajaga 13:41:25. Uurin Helge Aldit, mis on kohaliku kolmevõistluse võlu ning mis on nende pere heade tulemuste saladus.

Mis on Ebavere Kange triatlioni võlu?

See üritus on enam kui üks heade auhindadega spordivõistlus. Tõsi, teist sellise auhinnaalauaga võistlust küll ei oska öelda, korraldajad on justkui jõuluanad. Eriliseks teeb selle endiste ja praeguste vallaelanike kokkusaamine, õhtune pidu ning raja ääres ja finišis toimunud kohtumised ja maha peetud vestlused. See on teatud mõttes kui kogukonna kokkutulek. Selle väärtus on tõesti eriline.

Usun, et Ebavere Kange on paljudele olnud elu esimene triatlon. Võib-olla

Ebavere Kange triatlon on teatud mõttes kui kogukonna kokkutulek. Foto: erakogu

ilma selleta olekski jäänud triatlioni, kui spordiala proovimata. Osalevad lapsed, naised, mehed, vanemad, nooremad, vähem ja rohkem treenitud. Mõnel on aga saanud just sellest võistlusest alguse regulaarne tervisespordiga tegelemine, et järgmisel aastal olla juba paremas vormis.

Mis sel aastal eriti meeldis või silma jäi?

Rahvast oli palju, tõenäoliselt seni suurim osalejate arv. Rahvas raja ääres tavapärastel rõõmus, toetav ja korraldajad pühendunud nagu igal aastal. Isiklikult mulle jäi silma see, et enese arvates tegin oma parima võistluse Ebavere Kangel, kuid n-ö koht oli teh-

tud võistluste kõige tagasihoidlikum. Esimest korda ei mahtunud poodiumile väärivate naiste hulgas. Kuid see teeb rõõmu. See tähendab, et inimesed on rohkem treenitud, osalevad rohkem. See ongi ju peamine, et inimesed liiguks, oleks jõukohased eesmärgid, mis edasi viivad!

Mis on teie pere heade tulemuste saladus?

Kui mõtlen enda, poja ja tütre peale, siis tõenäoliselt ühine joon on sihikindel ja pühendunud tegevus, ka siis kui tuleb ette takistusi. Keskendumine sellele, mida saab teha, mitte nutta taga, mida parasjagu ei saa. Takistusi, mida ületada on meil kõigil olnud. Kui tervis

ei ole lubanud võistelda, siis osaleda on saanud näiteks vabatahtlikuna raja ääres jookse pakkudes. Selle kõige juures on kindlasti oluline ka teadlikkus, ehk pühendunud treenerite nõuannete järgi treenimine, regulaarne spordiarsiti külastamine, toitumine jms. Nii tuleb ka areng, igal siis vastavalt omadele eesmärkidele.

Mida ütled neile, kes veel seni pole kohaliku tähtsusega triatlonist osa võtnud?

Kindlasti innustan tulla osalema! Nii äge tunne on ületada finišijoont, eriti esimest korda. Innustan ka regulaarselt sportima vastavalt oma võimetele ja eripärale. Minul saab 1. novembri

Pere, sõbrad, kogukond – need on väärtused, mida rahas ei mõõda! Sporti, tantsu ja tralli pakkus nädalavahetus Väike-Maarja vallas, kus toimus järjekorras 22. „Ebavere Kange“ kogukonna triatlon.

Kui palju higi ja pisaraid, unetuid öid ning ölg-öla kõrval tehtud töötunde on vaja selleks, et see suurepärase üritus toimuma saaks.

Olles ise täiesti võõras, aga samas köögipoolele lubatud, saan öelda, et õnneliku valdab mind lahku-des pühapäeva õhtul, kui autonina kodu poole keeratud ja kõrvalistmel mõnusalt kerra tõmbunud abikaasa rahuloleva pilgu minu poole pöörab – õnn peitub väikestes asjades...

Siinkohal kallid Väike-Maarja vallaelanikud. Nautige neid inimesi, kes teile mõtlevad ja sedasorti üritusi pakuvad. Nautige valla esindajaid, kes suhtlevad justkui oleks tegu peresisesest vestlusest. Nautige teie piirkonna ettevõtlust, ilma milleta ei saaks sedasorti üritusi toimuma. Ühesõnaga nautige kogukonda, mille te ise loote.

Tommy Markus

täis viis aastat regulaarset ja teadlikku treenimist ning see teekond on olnud väga-väga arendav. Olen teinud paljusid asju, mida viis aastat tagasi ei uskunud, et oleksin võimeline kunagi tege-ma. Tõenäoliselt on ka füüsiline vorm kõigi agade parim. See on aga igapäevaelus mõnusal toimetamisel väga oluline. Harjutamisel aitab regulaarsust hoida eesmärgi omamine, näiteks osalemine Ebavere Kangel 2023!

Kristel Kitsing
toimetaja

Pandivere rattasõit – spordipidu Ebavere nõlvadel

Kui Väike-Maarja valla Infoleht andis juunikuu numbris teada, et juuli saab olema tõeliselt sportlik kuu, siis täpselt nii see oligi.

Pandivere rattasõit – üks valla suurimatest spordisündmustest toimus sel aastal kolmandat korda, olles Pandivere rattavõistluste pikas nimistus 32. kord. Rõõm oli tõdeda, et osalejate arv, vaatamata üldisele tohutule sündmuste toimumise mahule, oli kenasti kasvanud. Neljas erinevast stardiklassis oli ennast kirja pannud 371 ratturit. Kavas oli tillusõit 300 m, noortesõit 2 km, rahvasõit 19 km ja põhisõit 43 km. Võrreldes eelmise aastaga oli just rahvasõidul osalejate hulk kenasti kasvanud ja tahaks loota, et rattasõidupisik on väga nakkav ning ka Pandivere rattasõidu väliselt näeme meie vahvatel rattaradadel oluliselt rohkem kaherattalisi veeremas.

Ühe meeleoluka üllatusena pakkusime võistluse põhisõidus osalejatele välja ühe vahva väljakutse – võistluse Ebavere mäekuninga tiitlile. Osaleda oli võimalik kõigil, kes omavad kasutajat Strava keskkonnas. Olgu siinkohal öeldud, et kõigil, kel jalgades niipalju toorest, et nimetatud üleskutses kaasa lüüa, on selles keskkonnas 90% tõenäosusega kasutaja olemas. Mäekuninga tiitli omistamiseks oli vaja lüüa Ivar Vaabi tulemus Ebavere mäe 500 m tõusu lõigul. Kroonile kõige lähemale jõudis Meelis Rebane, tema sabas kohe endine krossisõitja Kristjan Rätsep, kaotades Vaabi tulemusele ca kümne sekundiga. Seega kannab Ivar Vaab nüüdsest ametlikult Ebavere mäekuninga tiitlit.

Kui võistluspäeval jäi lahti rääkimata lugu, mis puudutas põhisõidu meeste võitja auhinda ning miks see erines oluliselt kõikidest teistest auhindadest, siis saame seda teha nüüd.

Paraja ehmatus saime läbi elatud,

Rajale läks taaskord rohkelt rattapisikuga nakatunud rattureid. Foto: Riho Lüüs

kui autasustamismeeneid lahti pakkides selgus, et põhisõidu meeste 1. koha karikas on purunenud. See on küll hetk, kus tõstad silmad taeva poole ja üle huulte libiseb vaikne appikarje... Autasustamiseni oli jäänud kolm tundi. Omavahel rääkimatagi oli ilmselge, et vastus peab olema väga lähedal, pa-

rem, kui suisa kohapeal... Ja siis meenus Kallele, kes on juhtumisi ka endine tipprattur Kalle Kriit, et oot, aga mu euroopakate karikas on Ebaveres riulil. Läks kiireks: süvapesu, läikelapid, sildid ringi ja voilaa – olemas, ja oluliselt tähendusrikkam, kui oleks olnud see, mida enam ei olnud. Olin süda-

mest tänulik, et Kalle omal ajal nii kõva mees on olnud, et teda karikatega on pärjatud, ja selle eest, et ta oli märganud need just Ebaverre ilutsema tuua.

Kõik ülejäänud sujus suurepäraselt. Tillusõidul osalejatele sai kaela osalejamedal ja näppu auhinnakott, kus pisut maiust ja mõni üllatus. Noortesõit kul-

ges kahes vanuseklassis, kus mõlema vanuseklassi kolme parimat poissi ja tüdrukut auhinnati medali ja meenatega, lisaks kõiki osalejaid osalejamedaliga. Rahvasõidul autasustati kolme parimat meest ja naist ning N18 ja M18 vanuseklassi võitjat medali ja meenega. Lisaks loositi rahvasõidul osalejate vahel välja rohkelt auhindu, mille olid välja pannud toetajad: Haage Joogid OÜ, Puhastusekspert OÜ, Tanker Brewery OÜ, Kartul Simunast. Põhisõidul auhinnati kolme esimest meest ja naist karika ja meenega.

See kaunis spordipäev poleks saanud toimuda ilma suurepärase meeskonnata, kes on meie kaaslasteks ja abiks korraldamisel olnud suures osas algusest peale. Need on inimesed, kelle peale võib alati kindel olla, et nad toetavad meid 200%, ükskõik kui keeruliste soovidega me nende poole ka ei pöörduks ning tulevad välja kasvõi südaöö ja lausvihmas kui vaja. Suur kumardus ja tänu teile kõigile!

Suur tänu toetajatele, kelle abiga sai võimalikuks ühe ülimalt kena ja sportlikke väljakutseid täis päeva pakkumine.

Täname toetajaid: Rattabaas OÜ, Väike-Maarja vald, Leader Eesti, AS Graanul Invest, Tartu Terminal AS, BGM Ehitus OÜ, Baltic Agro AS, , Ilves Transport OÜ, BodyFood OÜ, Janne Shop, AS Liviko, Pandivere L.T. OÜ, Haage Joogid OÜ, Puhastusekspert OÜ, Tanker Brewery OÜ, Kartul Simunast, Royal Unibrew Eesti OÜ. Orako OÜ, AS E-Piim Tootmine, OÜ Nõo Lihatoöstus, Antaare AS, Muhe Mesi OÜ, Skuba Eesti OÜ, Verston OÜ, Sisekaitseakadeemia päästekolledži Väike-Maarja päästekool, Kiltsi mõis, Vao küla rahvas, Kiltsi asula rahvas.

Kohtumiseni järgmisel aastal!

Jane Kool ja Kalle Kriit

Heinakuu sai sportliku punkti

Juuli oli sportlikus mõttes kogu vallas väga sportlik, nõnda ka Rakke piirkonnas.

EMUMÄE JOOKSU VÕITSID DMITRI ARISTOV JA LILIAN TORN

Sportlik kuu algas kohe 2. juulil Emumäe jooksuga. 18. korda toimunud jooks on algusaastatega palju muutunud, aga mõte jooksu käigus joosta ümber Põhja-Eesti kõrgema tipu ja finišeerida vaatetorni lamalil, on jäänud samaks. Emumäe jooks pole läbi aastate olnud kunagi kergete jooksude killast ning mitmel aastal on ka kuum suvepäev andnud oma panuse. Ka tänava kostitas ilmataat osalejaid väga kuum ilmaga. Kiirem mees konkurentsilt oli teist aastat järjest Dmitri Aristov, kellele järgnesid Robin Randoja ja Allan Männi. Naistele absoluudkiiremad olid Lilian Torn, Kelly Nevolihhin ja Irina Savinitš. Vanuseklasside mitmeid esikolmiku kohti jäi ka koju.

Täna toetajaid ja abilisi, kes jooksu õnnestumisse oma panuse andsid!

Kõik Emumäe jooksuga seonduva ja fotod leiad jooksusari.ee ja FB.

MALETURNIIRIL TULI AUHINNAKARIKATE JAGAMISEKS LIISKU HEITA

Juba 16. juulil välkusid Emumäe vaatetorni juures malendid. Järjekorras 16. Emumäe ettur koondas traditsiooniliselt kutsetega mõõduvõtuks kümnet Rakke ja Salla piirkonna kunagist malmängu entusiasti. Tänavune esikoht läks jagamisele. Toomas Kütt ja Heino Tasa osutusid nii võrdseteks konkurentideks, et võistluste peakohtunikul Tõnu Joostil ei jäänudki muud üle kui auhinnakarikate puhul liisku heita. Kolmas koht aga lisandus võrdlemisi kindlalt Raivo Auna saavutuste real.

Täna kõiki osalejaid ja võistluse ühte algatajat ning peakohtunikku Tõnu Joosti!

ŠKODA LAAGRI 22. RAKKE RATTAMARATON ÜLLATAS UUE RAJAGA

23. juuli aga veeresid juba Rakkes ja

Emumäel rattad. Nädal hiljem toimuv maratoni rassist toimus Skoda Laagri 22. Rakke rattamaratoni avatud raja päev ja matk. Natuke segadust tekitas kuu enne võistlust toimunud kuupäeva muutus, aga see ei sõltunud korraldajatest. Proovisime omalt poolt, et info jõuaks võimalikult paljudeni. Õnneks oli trass selleks hetkes nii tähistatud, et ka päev hiljem rajaga tutvuma tulijad said raja probleemideta läbitud. Suuresti uuenenud rada oli tekitanud palju huvilisi ning üle kuuekümmne registreeritud osaleja vahel läks loosi „tutikas“ jalgratas. Loosimise protseduur on näha ka Rakke RM sotsmeedia lehtedel ning fortunaks oli maratoni päeva põhisõidu julgustaja, rattur Veiko Vilu. Loosiõnn naeratas Indrek Keskülale, kes Emumäel oli eelnevast tööpäevast päris väsinud – seega pingutus tasus ära. Palju õnne võitjale!

ŠKODA LAAGRI 22. RATTAMARATONI 48 KM PÕHISÕIDU VÕITSID GERT JÕEÄÄR JA JANELLE UIBOKAND

Kuu viimane päev 31. juuli oli kulminatsioon – Bosch Eesti maastikurattasari kuuluv Skoda Laagri 22. Rakke rattamaraton. Võistlusele registreerus üle 900 osaleja, sealhulgas 127 lastesõitluses osalejat. Nagu ikka ei õnnestu kõikidel registreerunutel võistluspäeval startida, aga võistlusrajale tuhisejaid jagus küllaga ning Rakke ja Salla ümbruses lookes alates keskpäevast pikk võistlejate rivi. Suurt elevust osalejates tekitas 2/3 osas muutunud rada. Võistlusjärgsetes kommentaarides selgus, et väga paljudele uus võistlusrada meeldis. Muutunud oli ka rohkem tavaliselt mõeldud poolmaratoni rada, mis kulgedes rohkem maastikul, aga oli seetõttu märgatavalt lühem. Rõõmu teeb, et palju oli kohalikke ja piirkonnaga seotud osalejaid.

Kiirete meeste konkurentsis selgitati võitja välja järele lõpusirgel ning nagu eelmiselgi aastal olid konkurendid samad. Ka sellel aastal ei lasknud Gert Jõeäär ennast Josten Vaidemil lõ-

Skoda Laagri 22. rattamaraton tõi starti palju lapsi. Foto: Riho Lüüs

Emumäe jooks pole kunagi olnud kergete killast. Foto: Riho Lüüs

pusirgel üllatada ning tundub, et Rakke raja viimane 500 meetrit soosibki seda, kes on sellel lõigul parimal positsioonil. Kolmas koht meestest kuulus Kirill Tarassovile, kes kaotas kiirematele üle pooleteise minuti. Naistest oli kiirem Janelle UIBokand.

Võistluse algaasis kukkunud Gree-te Steinburg näitas tehnilistel lõikudel head minekut, aga teiste naiste püüdmisse jäi omajagu energiat ning tuli leppida võitluseta teise kohaga. Naiste

kolmas koht aga viidi Simuna spordiklubisse ja järgnevatele naistele püüdmatu oli Laura Lepasalu.

Võistlust võib taas kordalainuks lugeda. Õnnestunud uue raja valik, suur osalejate arv, palju lapsi lastesõidus, minimaalselt traumasid jne. Loomulikult muidugi ilm, mis on üks oluline faktor, aga mida korraldaja kuidagi muuta ei saa.

Maratoni peakorraldajana täna kõiki osalejaid, abilisi, toetajaid ning

Vasakult Toomas Kütt, Heino Tasa ja Raivo Aun. Foto: Enno Eilo

maamanikke. Kuna seotud inimeste ring on väga suur, läheks siinne loetelu väga pikaks ning teenimatult võib keegi nimetamata jääda. Seetõttu eraldi kõiki nimetama ei hakkaks, vaid austan kõiki seotuid tänu ja maanni kummadusega. Olete kõik väga vahvad!

Kõik maratoniiga seonduvad fotod ja videod leiad rattamaratonid.ee ja FB.

Enno Eilo
Rakke sport

Väike-Maarja valla kodukohvikute päev 20. augustil

KODUTÜTARDE KOHVIK

Tamme 3, Väike-Maarja
Avatud kell 9–16

Kodutütred kstitavad kohvikutepäevalisi hubas-
ses pastoraadis.

VÄIKE-MAARJA TALUTURG JA KOHVIK

Simuna mnt 11, Väike-Maarja
Avatud 9–15

Pakume teile erinevaid küpsetisi ja jooke. Kaasa
saab osta nii kohalike väiketootjate kui ka teiste
eesti tootjate tooteid.

Väärtustame värsket ja väärtuslikku toitu!

RESTO

Põllu 4, Väike-Maarja
Avatud 16–20

Põllu neljas asub restoran, kus saab nautida kol-
mekäigulist menüüd ja kokteile. Parema teenin-
duse tagamiseks on võimalus laudu reserveerida.
Täpsem info facebookis Meie Resto.

Tule naudi hetke, sest Väike-Maarja on ka keskväl-
jakust kaugemal!

VILLA MAARJA

Jaama 4, Väike-Maarja
Avatud 11–23

Villa Maarja kodukohvikus saab kogeda erinevaid
maitseid nii eesti kui itaalia köögist ning elava
muusikaga kstitab meid kell 16.30 muusik Eve
Arm oma loominguga (pilet 5.-).

Kell 12 toimub ka väike ajalootund, kus meenuta-
me maja ajalugu, sealhulgas maja arhitekt Nikolai
Willerit ning esimest peremeest koolmeistrit ja
seltsielu edendajat Märt Meost. Päeva lõpetab
kell 19 algav filmiõhtu lastele ja kell 21 täiskas-
vanutele. Avatud on ka lasteala, väike butiik ning
rattalaenutus. Kogu tulu läheb meie ca 100 a vana
Villa Maarja renoveerimisse.

Kogu tegevus toimub vabas õhus ja välitelgis.
Rõõmsa taaskohtumiseni oma uute ja vanade sõp-
radeg!

NAABRIST PAREM SUVEKÖÖK

Meierei, Raeküla
Avatud 10–15

Pakutakse kohvi ja kooki, soolast ja magusat!

JÄÄGRI KOHVIK

Pikk tn 4, Simuna
Avatud 11–17

Meie juures on võimalik kõht täita nii magusa kui
soolasega. Pakume šašlõkki, suupisteid ja kooki.
Loomulikult ka külma ja sooja jooki.

Küttidele kohaselt pakume kodusealiha kõrvale
ka ulukiliha. Astu läbi ning naudi maitstvat toitu ja
head seltskonda!

MEIE REI

Seltsimaja, Kärü
Avatud 11–17

Kindlasti pakume meiereile ko-
hast piimast valmistatud toitu.

Aita õpetab meid tegema kehakoorigat ja tutvus-
tab ravimtaimedest tehtud õlisid.

Muusikalist elamust pakuvad Heidi Hirtentreu ja
Peeter Priks.

Müügil on oma naiste tehtud kaunis käsitöö ja õn-
neloosiga saab toetada Kärü küla seltsi!

ROOSIMETSA ROAD

Roosimetsa talu, Ebavere
Avatud 16–21

Menüüst leiab endale igaüks midagi – saab nii
suppi, praadi, magustoitu kui ka küpsetisi.

SÕDURIKOHIK

Raigu küla, Juganiidu kinnistu
Avatud 11–16

Meil saab sõdurisuppi, gemüset (maakee-
li ühepajatoit), kartulisalatit grillvorstiga, mitut
erinevat kooki ja muffinit, kohvi ning maitsevett.
Kohapeal on FrontLine Eesti klubi liikmed, kes on
riietunud sõdureiks, millistes üksustes Eesti me-
hed on eelmisel sajandil võidelnud. Samas on nad
elavad eksponaadid!

Garaažimüük (vanavara, Avoni ja Tupperware too-
ted ning käsitöö).

Müüme ka Neeruti külas kasvanud, Roelas vors-
tiks tehtud kodunutsudest suitsuvorsti.

Kaasa soovitame võtta sularaha või kellel võima-
lus, siis saab teha ülekandeid ka telefoni teel.

Kaardimakse võimalust ei paku.

Lemmikloomi palun mitte kaasa võtta!

PUDRUBAAR

Töökoja, Emumäe
Avatud 10–18

Hiljuti ukseid avanud Emumäe kaupluses on müü-
gil kohalikud teraviljatooted ja käsitöö.

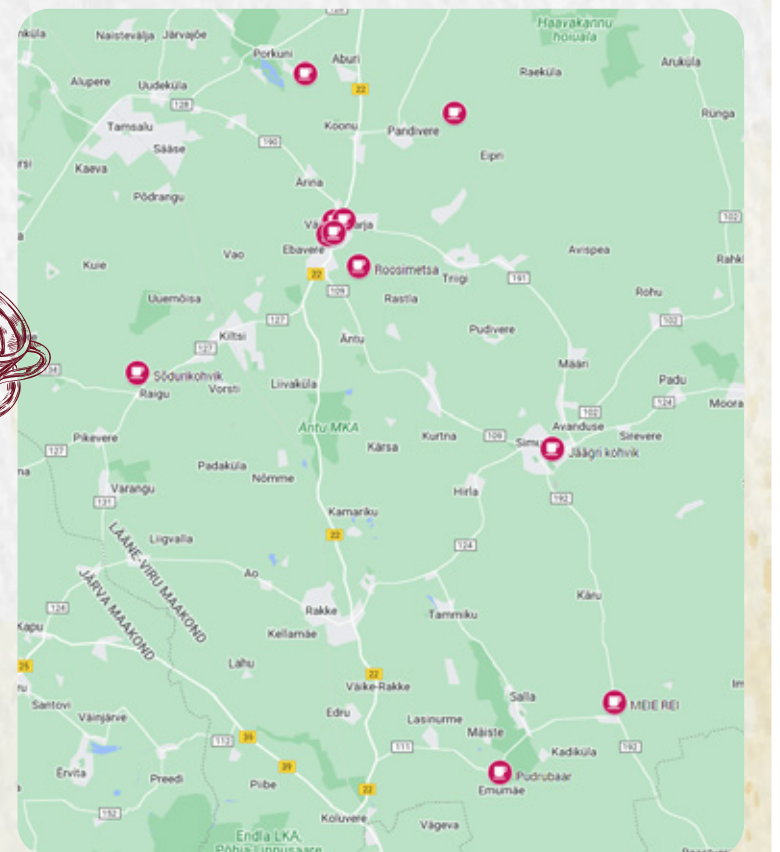
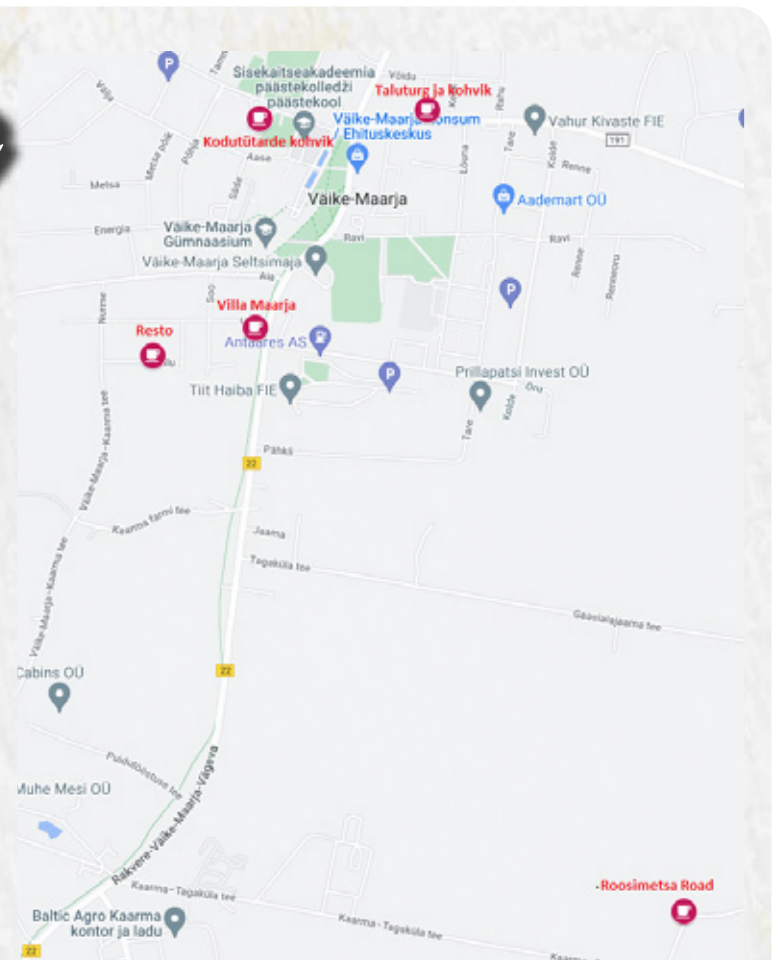
Kohvikutepäeval on avatud pudrubaar, kus saab
maitsta erinevaid putrusid. Külastada saab vana
talutehnika ja hoburiistade muuseumi.

KÄNNUKA KOHVIK

Uuetoa, Kännuküla
Avatud 11–15

Pakume kohvi erinevate lisanditega ja erinevaid
taimeteesid (põdrakanep, angervaks, šokomünt,
pojengi õied).

Müügil on perenaise enda maalitud maalid, veidi
midagi makramee tehnikas (võtmehoidjad ja raa-
matu järjehoidjad) ning ka kasutatud riideid.

VÄIKE-MAARJA VALLA KOHVIKUTEPÄEV

2008 KL 13
Väike-Maarja
kirik

MARIA LISTRA
PIIA PAEMURRU

Vaba annetus

KODUKOHVIKUTE INFO WWW.V-MAARJA.EE

20. AUGUSTIL TÄHISTAME TAASISESEISVUMISPÄEVA

Kell 10.00 Väike-Maarja ja Simuna vabadussõja ausambale lillede ja küünalde asetamine.

Kell 13.00 kontsert Väike-Maarja kirikus „Armastan Sind Eestimaa“. Esinevad Maria Listra ja Piia Paemurru. Vabaannetus uute kirikukellade ostmiseks!

KOGUDUSTE TEATED

Väike-Maarja kogudus

Jumalateenistused toimuvad pühapäeviti kell 13.00.
14.08 jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.
21.08 jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.
28.08 jumalateenistus. Teenib õpetaja Tauno Toompuu.
04.09 jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.
11.09 jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.
18.09 jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.
25.09 jumalateenistus. Teenib õpetaja Tauno Toompuu.
Kogudust teenivad õpetaja Tauno Toompuu ja diakon Juhan Rumm.
Diakon on pastoraadis teisipäeviti kell 9.00–12.00.
Väike-Maarja leinamaja on avatud teenuse pakkumiseks.
Pastoraadis saab sündmuste korraldamiseks rentida saali koos köögiga.
Info: diakon Juhan Rumm, tel 5345 0943, juhan.rumm@eelk.ee
Koduleht: sites.google.com/site/eelkvaikemaarjakogudus
Facebook: EELK Väike-Maarja kogudus
Annetused: EELK Väike-Maarja kogudus EE652200001120247658 Swedbank, leinamaja taastamise toetamiseks lisada märksõna „leinamaja“

Avispea kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse pastor on Eerek Preisfreund.
Info: tel 323 5450; 524 1982,
e-post: avispea@ekklisia.ee
Aadress: Avispea küla, 46208
Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa
Koduleht: avispeakogudus.wixsite.com/kogudus
Facebookis: Avispea Vabakogudus
Annetused: Eesti EKB Koguduste Liidu Avispea Vabakogudus 10502002423005

Simuna kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste.
Aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Info: tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021,
e-post: enn.salveste@eelk.ee
Facebookis: Simuna Kogudus
Annetused: EELK Simuna ja Juuda kogudus EE852200001120184054 Swedbank

Rakke kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 15.00.
Kogudust juhatab diakon Tiina Teppo.
Aadress: Oru 6, 46301 Rakke
Info: tel 5623 1313,
e-post: rakke.kogudus@gmail.com
Koduleht: http://rakkekogudus.weebly.com/
Facebook: Rakke Kogudus
Annetused: EEKBKL Rakke Kogudus EE432200221044564569 Swedbank

Jehoova tunnistajate kogudus

Koosolekud toimuvad pühapäeviti kell 15.00 Rakveres, Rohuaia 30.
Lisaks on võimalik ülekannet jälgida internetis.
Info: tel 5695 1316
Koduleht: http://jw.org

Kalmistumeistrid

Väike-Maarjas – Heili Talpsepp, tel 516 1809.
Simunas – Sirje Prual, tel 524 7944.
Aos – Aili Uustalu, tel 524 6501.

Mälestame

ÜLO UTROV	19.07.1956–03.06.2022
JAAK VALLIMÄE	16.06.1968–05.06.2022
SIRJE ZUBAREV	19.07.1960–14.06.2022
RAULI RAJA	27.04.1953–20.06.2022
MATI REMMET	03.09.1935–24.06.2022
LEMBIT RANDMETS	02.02.1949–24.06.2022
ANNE KOPPEL	08.02.1940–30.06.2022
IVO PART	04.05.1958–05.07.2022
ILME ESTRİK	06.04.0940–14.07.2022
URMAS RAUDVEE	21.05.1970–17.07.2022
SALME VAHEMAA	03.10.1961–22.07.2022
HELGI MEIDLA	23.08.1927–23.07.2022
EIVI OJASOO	03.12.1938–23.07.2022
ARNO KRUTOB	19.10.1958–25.07.2022
JAAN VIKBERG	10.01.1938–31.07.2022

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste maa.

On lahkunud Väike-Maarja lasteaia endine tubli muusikaõpetaja
TIIA KELGO
(15.04.1939–01.06.2022)

Avaldame sügavat kaastunnet tütardele Katrinile ja Kerstile peredega.

Endised töökaaslased

1. septembril ÕPPEAASTA AVAAKTUSED

Kiltsi koolis kell 10.00
Rakke koolis kell 10.00
* kell 9.00 I klassi klassijuhatajatund
* 2.–9.klassi klassijuhatajatund toimub pärast aktust
Simuna koolis kell 10.00 (rahvamajas)
* kell 9.00 klassijuhatajatund
Väike-Maarja gümnaasiumis kell 11.00
* kell 10.00 klassijuhatajatund
Väike-Maarja muusikakoolis
Väike-Maarjas 1. sept kell 18.00
Simunas 1. sept kell 15.00
Rakkes 2. sept kell 16.00

KUTSE EELREGISTREERIMISETA COVID-19 VAKTSINEERIMISELE

KODUKOHVIKUTE PÄEVAL

VÄIKE-MAARJA VALLAMAJAS
20. AUGUSTIL
KELL 11.00-13.00

Palun võta kaasa isikut tõendav dokument!

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

RASMUS KAŠUBA	28.05.2022
RUSLAN KAŠUBA	28.05.2022
ADELINE PREEM	14.06.2022
BRIAN KLOOSTER	17.06.2022
LUNA AKSEL	18.06.2022
ANNABEL AASAVÄLI	23.06.2022
KASPAR VIISMA	27.06.2022
MAIRON KULPAS	30.06.2022
MARTA SINK	12.07.2022
ALEX TAMBLA	22.07.2022

Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

September

101 SELMA KALAPÜÜDJÄ 04.09.1921	85 MEINART LUKMAN 25.09.1937
94 GERTA VESK 22.09.1928	80 HELDUR-TOIVO PENT 07.09.1942 MATI KIVISAAR 10.09.1942 ANNE VETSAIS 12.09.1942 EEVI KIVI 18.09.1942 ELLEN STÜF 19.09.1942 HEINO LAANE 24.09.1942 SILVIA RANDES 29.09.1942
93 ASTA RUSSKI 12.09.1929 LINDA LEHTSAAR 14.09.1929 ERICH HUNT 28.09.1929	75 ELVE VELDI 01.09.1947 MALL LÕO 07.09.1947 EHA VILKIS 08.09.1947 TOOMAS KAASIK 08.09.1947 AIME VUNDER 18.09.1947 VILMA HARJO 23.09.1947 VARJE REISMAA 26.09.1947
92 SALME BEILMANN 04.09.1930	70 RIHU JAANSEN 01.09.1952 ANNE ESINURM 07.09.1952 ALDO KUUSMA 12.09.1952 URVE VAHISALU 14.09.1952 MALLE LILLEPÄRG 28.09.1952 HEIKI TIMOFJEV 30.09.1952
91 LINDA KIRSIPUU 15.09.1931 ELLIDA ŠOJEVA 16.09.1931 JAKOB HAREND 27.09.1931	
89 AADU KORJAS 14.09.1933	
87 AINO KIIGEMÄGI 11.09.1935 TÕNU JOOST 20.09.1935 EMMI ALBER 25.09.1935 ELVI KRUUSTOK 28.09.1935	
86 ANTS KIIGEMÄGI 02.09.1936 LAINE AMBO 16.09.1936	

**Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus**

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäeva-õnnitus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

MUUSIKAKOOLI SISSEASTUMISKATSED

Väike-Maarjas - P 28. august kell 15
klaver, viiul, akordion, kitarr ja puhkpillid

Simunas - T 30.august kell 17
klaver, viiul

Rakkes - E 29. august kell 17
klaver, viiul, kitarr

Ette valmistada üks laul

Info telefonil 5031910

ÜRITUSED

20.08 kell 9–23 Väike-Maarja valla kohvikutepäev.

20.08 kell 13 Väike-Maarja kirikus kontsert „Mu Kallis Eesti-maa“. Esinevad Maria Listra ja Piia Paemurru.

24.08 Rakke raamatukogu ja MTÜ Südameasi koostöösari „Kodukandi suurkujud“. Õppekäik Tartu K. E. von Baeri ja O. Lutsu majamuuseumi ning ERMi külastus.

27.08 kell 14 Triigi jalgpalliväljakul kuue naaberküla ühine küla-de päev.

07.09 kell 18 Rakke kultuurikeskuses kultuuri ümarlaud. Rakke piirkonna ringjuhtide ja ürituste korraldajate kokkusaamine. Info tel 5569 2792.

09.09 Rakke raamatukogus sari „Kodukandi suurkujud“. Kindralmajor Richard Tomberg – Mõisamaal sündinud õhukaitse looja.

10.09 kell 17.00 lõkkeõhtu Lebavere metsavennapunkri juures. Lisainfo 5340 5718.

11.09 kell 17 Väike-Maarja seltsimajas vanavanemate päeva kontsert. Esinevad Mikk Tammepõld ja Tõnu Timm.

21.09 Porkuni lahingus langenute mälestuspäev. kell 12 jumalateenistus Väike-Maarja kirikus, vaskristi pühitsemine kell 13.15 mälestusteenistus Loksa kalmistul kell 14 mälestusteenistus Vistla memoriaalil

23.09 kell 12 Väike-Maarja seltsimajas Wiedemanni keelepäev.

24.09 kell 10 Väike-Maarja seltsimajas Talutoidu päev.

24.09 kell 11 Väike-Maarja spordikeskuses ja Rakke kooli võimlas Väike-Maarja spordihoone 15. sünnipäevaturniir võrkpallis.

24.09 kell 20 Väike-Maarja seltsimajas hooaja avamispidu.

26.09 kell 18 Georgi söögitoas Väike-Maarja mälumängusari.

NÄITUSED

Väike-Maarja muuseumis „Nelja küla lugu – Nadalama, Võivere, Kurtna ja Kärša“.

Vao tornlinnuses „Vao mõisa ja tornlinnuse ajaloo ning tänapäevast“.

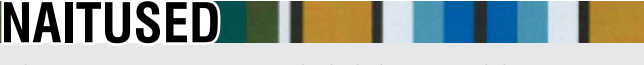
Triigi spordihoone II korrusel „SI BE RIS“.

Väike-Maarja vallamaja II korrusel Kristel Pohlaku akrüülmaalide näitus-müük.

Väike-Maarja seltsimajas augusti lõpuni Väike-Maarja kunsti-ringi näitus, juhendaja Kristen Suokass.

Rakke kultuurikeskuses Maret Haiba maalide näitus „Minu värviline maailm“.

Näitusi saab külastada majade lahtiolekuaegadel!

Hanguva telepildi ja aeglase interneti ajad on nüüd igaveseks läbi. Päriselt ka!

Enefiti kiire sidevõrk toob Sinuni tele- ja internetiühenduse, mis püsib ühtlaselt kvaliteetne, hoolimata ilmast ning kasutajate või seadmete arvust.

ENEFITI KIIRE INTERNETIGA:

- saad ühendada võrguga piiramatul hulgal seadmeid, filme vaadata, arvutimänge mängida, tööd või e-õpet teha ja seda kõike ühel ajal;
- säästad aega, sest ajad tähtsaid asju kodust lahkumata;
- meie ehitame võrgu, lõpliku teenusepakkuja valid ise.

Kui tavakeeli tähendab kiire internet seda, et kodus võib korraga tööle panna kõik liikuvat pilti edastavad ekraanid ning andmesidet kasutavad seadmed, siis tehnilisemaks minnes on tegemist sideteenusega, mis tagab igal ajal alla laadimiskiiruse 1 Gbit/s. Nii suure läbilaskevõimega sidevõrk põhineb täielikult valguskaablil ja selle kiirust saab tehnoloogia arenedes veelgi suurendada. Parimas ühenduses võib kindel olla ka aastakümnete pärast.

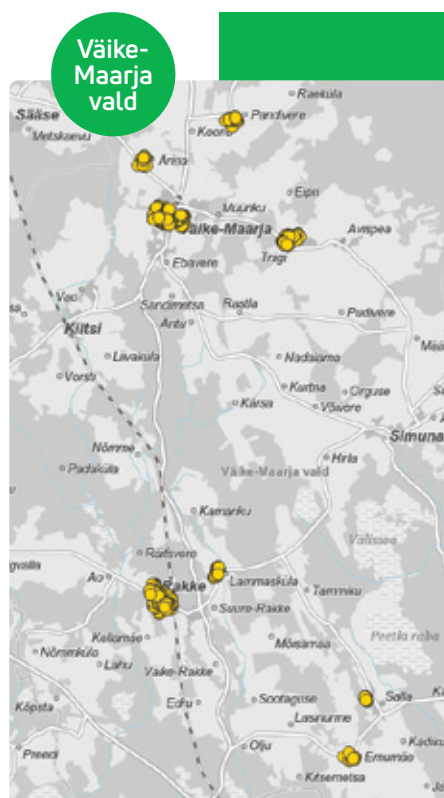
Enefiti kiire interneti kasuks räägib seegi, et pärast võrgu valmimist valib klient endale ise tele- ja internetiteenuse pakkuja

ning võib seda vajadusel vahetada. Tänu operaatorist sõltumatule võrgule saab sidekulusid hoida täpselt nii madalal, kui turg hetkel lubab.

Igaüks saab www.energia.ee/kiireinternet veebilehel üle kontrollida, kas tema aadress kuulub Enefiti kiire andme-sidevõrgu ehitusplaanidesse. Kui veel ei kuulu, võib sealsamas soovivalduse esitada. Suurema huvi korral on tõenäoliselt, et võtame ala ehitusplaanidesse.

Margus Malv
Enefit Connecti sideteenuste juht

Enefiti kiire internetiga saab Väike-Maarja vallas kohe liituda:

- Väike-Maarja alevikus 423 aadressil;
- Lammaskülas 28 aadressil;
- Pandivere külas 51 aadressil;
- Salla külas 42 aadressil;
- Ärina külas 19 aadressil;
- Emumäe külas 10 aadressil;
- Triigi külas 127 aadressil.

Rakke alevikus saab 375 aadressil uuesti liituda alates 28.11.2022.

Kui palju maksab?

Ühekordne ning lisakuludeta liitumistasu jääb 229–249 euro vahemikku. Summa oleneb võrgu ehitusjärgust: mida varem liituda, seda soodsam on hind. Liitumise eest saab ilma intressita tasuta ka osamaksetega.

Kui kiire interneti võrk on valmis ning tele- ja internetipakett valitud, maksad kuutasu vastavalt valitud teenusepakkuja hinnakirjale.

Kuidas liituda?

Kontrolli, kas Enefiti kiire internet laieneb sinu aadressile. Kui jah, siis sõlmi leping meie e-teeninduses.

Ehitame sidevõrgu. Teeme kõiki ühe piirkonna ehitustöid korraga.

Anname teada, kui kiire tele- ning internetivõrk on kasutamiseks valmis.

Vali sobiv operaator ja sõlmi leping.

Naudi! Kiire interneti hüved on su kodus olemas.

www.energia.ee/kiireinternet

Enefit

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvõõndis. Tel: 56 111 900

ELEKTRIPESA

Elektripaigaldiste käit kuni 1000 V Sise- ja väliselektritööd Elektrikete likvideerimine Elektrikilpide koostamine Tel 502 0278; www.elektripesa.ee

PEARAAMAT
raamatupidamisteenused

Pearaamat OÜ

RAAMATUPIDAMISTEENUS ETTEVÖTETELE JA KORTERIÜHISTUTELE.

Algdokumentide korrastamisest majandusaasta aruande koostamiseni.

Tel 5190 1120; e-post: taimi@pearaamat.eu
www.pearaamat.eu

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

Väljavahi tee 5, Tõrremäe (Põhjakeskuse kõrval)

5358 9999

Sõiduauto al. 25.-

TEHNOÜLEVAATUS KESKUS

OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad.

Tel 504 5215; 514 5215; info@est-land.ee

Tervendav mer. massaaž. Hea kingitus endale või sõbrale.

Info: Eipri külas, tel 5323 9228 Anti lotusmassaaz.ee/hinnakiri

Korstnapühkija
Tel 5560 4046

Korstnapühkija Tarmo
Tel 5664 4440

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø20 cm
- Kändude freesimine

Gustav Aasumets (kutsetunnistus 141998), tel 5919 2441

Reigo Alas (kutsetunnistus 141999), tel 5800 1880
viruarborist@gmail.com

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

HINDPERE OPTIKA

29. september alates 10.00

LAEKVERE TERVISEKESKUSES

Etteregistreerimine telefonil 5323 2454

- * kuivasilmatest
- * silmarõhu mõõtmine
- * optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

JALGRATTAD HOOLDUS
*Hoolduseks broneeri aeg

Rattabaas

Lai 12, Rakvere • Tel 322 2030 • rattabaas@gmail.com
E-R: 9-18 L: 10-15 P: Oleme trennis!

www.rattabaas.com

PESU VARUOSAD

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väljaandja Väike-Maarja Vallavalitsus

Tiraaž 2700

Toimetaja Kristel Kitsing, Tel 329 5759; 5349 9629

Küljendus MK Meedia OÜ, info@mkmeedia.ee

Trükk Printall AS

Pottsepp teeb tööd

Tel 58033448, Ain
Fb: Ahju & Kaminatööde OÜ
www.ahjudjakaminad.ee

TERESA
ABIVAHENDIKESKUS

Väike-Maarja hooldekodu (Ravi 1, I korrus) päevakeskuse kaudu on võimalik tellida

URIINIPIIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid • imavad aluslinad
- mähkmed jm.

Pensionaalistel kaup 40% soodsamalt. Tööealistel puuetega inimestel vajalik arstiteend abivahendi soetamiseks. Tellimiseks ja infoks helistada tel 326 1345; 5656 4959 või 5343 9837 (Rakke). Abivahendi soovist teavitada 5 tööpäeva varem!

Rakke raamatukogus (Faehlmanni 26) saab tellitud tooted kätte 9. septembril kell 11.00.

Väike-Maarja hooldekodus (Ravi 1, I korrus) saab tellitud tooted kätte 12. septembril kell 9.00–11.30.

Materjale saab saata iga kuu 30. kuupäevaks

kristel.kitsing@v-maarja.ee

Ilmub tasuta kord kuus (va juuli).